

ระเบียบกระทรวงกลาโหม

ว่าด้วยประมวลจริยธรรมและการรักษาจริยธรรม

พ.ศ. ๒๕๖๔

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบกระทรวงกลาโหมว่าด้วยประมวลจริยธรรมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ และความในข้อ ๕ ของระเบียบคณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำประมวลจริยธรรม ข้อกำหนดจริยธรรม และกระบวนการรักษาจริยธรรมของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยการจัดทำของสภากลาโหม ในฐานะเป็นองค์กรที่มีหน้าที่จัดทำประมวลจริยธรรม สำหรับข้าราชการทหารและข้าราชการพลเรือนกลาโหม จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงกลาโหมว่าด้วยประมวลจริยธรรมและการรักษาจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๔”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบกระทรวงกลาโหมว่าด้วยประมวลจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๕๑

บรรดาระเบียบ คำสั่ง หรือหลักเกณฑ์อื่นใด ในส่วนที่มีกำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

๔.๑ “คุณธรรม” หมายความว่า สภาพความดีงามภายในจิตใจอันเป็นพื้นฐานที่จะนำไปสู่การประพฤติและปฏิบัติตนที่ดี

๔.๒ “จริยธรรม” หมายความว่า ข้อปฏิบัติซึ่งกำหนดเพื่อเป็นแนวทางการประพฤติและปฏิบัติตนที่ดี

๔.๓ “ส่วนราชการ” หมายความว่า ส่วนราชการขึ้นตรงต่อกระทรวงกลาโหม กองบัญชาการ กองทัพอากาศ กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ

๔.๔ “ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาจริยธรรม” หมายความว่า กรมเสมียนตรา สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ กรมยุทธศึกษาทหารบก กรมยุทธศึกษาทหารเรือ และกรมยุทธศึกษาทหารอากาศ

๔.๕ “ข้าราชการกระทรวงกลาโหม” หมายความว่า ข้าราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการทหาร ข้าราชการพลเรือนกลาโหม และให้หมายความรวมถึง ทหารกองประจำการ นักเรียนในสังกัดกระทรวงกลาโหม เจ้าหน้าที่ทางทหาร พนักงานราชการ ลูกจ้าง กรรมการผู้ปฏิบัติงานอื่น ในสังกัดกระทรวงกลาโหม และบุคคลที่ทำหน้าที่ทหารตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด

ข้อ ๕ ให้ปลัดกระทรวงกลาโหมรักษาการตามระเบียบนี้

หมวด ๑
ประมวลจริยธรรม

ข้อ ๖ ข้าราชการกระทรวงกลาโหมจักต้องยึดถือและปฏิบัติตนเพื่อรักษาจริยธรรมของกระทรวงกลาโหม ดังต่อไปนี้

๖.๑ ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ โดยการพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งเอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งเขตอำนาจรัฐ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ทั้งจักต้องพิทักษ์ รักษา ปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์และเชิดชูรักษาไว้ ซึ่งพระบรมเดชาานุภาพแห่งพระมหากษัตริย์เจ้า รวมถึงการนำหลักคำสอนที่ถูกต้องของศาสนา มาปฏิบัติให้เกิดคุณธรรมนำไปสู่ความประพฤติและการปฏิบัติตนตามประมวลจริยธรรมกระทรวงกลาโหมอย่างเคร่งครัด

๖.๒ ซื่อสัตย์ สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่ เชื่อถือและปฏิบัติตามคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายของผู้บังคับบัญชา ทั้งการปกครองผู้ใต้บังคับบัญชาต้องกระทำด้วยความยุติธรรม รวมถึงการยึดมั่นในข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง และแบบธรรมเนียมของกระทรวงกลาโหมอย่างเคร่งครัด

๖.๓ กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม โดยการยืนหยัดกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม และถูกกฎหมาย

๖.๔ การพิทักษ์และรักษาผลประโยชน์ของชาติ ยึดถือประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนและไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน รวมถึงการมีจิตสาธารณะ ให้ความช่วยเหลือสังคมในทุกโอกาสที่สามารถกระทำได้

๖.๕ การมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐานและคุณภาพของงาน มีการปฏิบัติราชการด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้

๖.๖ ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม ให้ความช่วยเหลือและบริการแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว มีอัธยาศัยและไม่เลือกปฏิบัติ รวมถึงการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนโดยไม่ปิดเบียดข้อเท็จจริงภายใต้กรอบของกฎหมาย

๖.๗ ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ รวมทั้งการเชิดชูและรักษาไว้ซึ่ง เกียรติยศ เกียรติศักดิ์ และอุดมการณ์ของข้าราชการกระทรวงกลาโหม

ข้อ ๗ ข้าราชการกระทรวงกลาโหม ซึ่งปฏิบัติหน้าที่โดยอาศัยหลักวิชาชีพ ต้องยึดถือและปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับ หรือหลักเกณฑ์อื่นใดที่บัญญัติ หรือกำหนดเกี่ยวกับมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพนั้นไว้เป็นการเฉพาะด้วย

หมวด ๒

การบริหารจัดการและขับเคลื่อนงานด้านจริยธรรม

ข้อ ๘ ให้มีคณะกรรมการมาตรฐานจริยธรรมกระทรวงกลาโหม เรียกโดยย่อว่า “กมจ.กท.” ประกอบด้วย

๘.๑ รองปลัดกระทรวงกลาโหม (สายงานด้านการกำลังพล) เป็นประธานกรรมการ

๘.๒ เจ้ากรมเสมียนตรา เจ้ากรมพระธรรมนูญ รองเสนาธิการทหาร รองเสนาธิการทหารบก รองเสนาธิการทหารเรือ และรองเสนาธิการทหารอากาศ เป็นกรรมการ

๘.๓ ผู้ช่วยเจ้ากรมเสมียนตรา เป็นเลขานุการ

กมจ.กท. มีหน้าที่จัดทำประมวลจริยธรรมและการรักษาจริยธรรมของกระทรวงกลาโหม กำหนดนโยบาย ควบคุมกำกับดูแลการปฏิบัติในระดับกระทรวง และพิจารณาหรือทำการใด ๆ เกี่ยวกับประมวลจริยธรรม และการรักษาจริยธรรมของกระทรวงกลาโหม รวมทั้งเรื่องอื่นตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมอบหมาย

โดยให้มีคณะอนุกรรมการจัดทำประมวลจริยธรรมกระทรวงกลาโหม ประกอบด้วย รองเจ้ากรมเสมียนตรา เป็นประธานอนุกรรมการ ผู้ช่วยเจ้ากรมเสมียนตรา เป็นรองประธานอนุกรรมการ ผู้แทนเจ้ากรมพระธรรมนูญ ผู้แทนเจ้ากรมกำลังพลทหาร ผู้แทนเจ้ากรมกำลังพลทหารบก ผู้แทนเจ้ากรมกำลังพลทหารเรือ ผู้แทนเจ้ากรมกำลังพลทหารอากาศ ผู้แทนสำนักงานเลขานุการ สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม เป็นอนุกรรมการ และผู้อำนวยการสำนักงานกำลังพล กรมเสมียนตรา เป็นเลขานุการ มีหน้าที่จัดทำร่างประมวลจริยธรรมและการรักษาจริยธรรมของกระทรวงกลาโหม และพิจารณา ศึกษา ปรับปรุงตามช่วงเวลาหรือโอกาสที่เหมาะสม รวมทั้งปฏิบัติงานอื่นตามที่ กมจ.กท. มอบหมาย

ข้อ ๙ ให้หัวหน้าส่วนราชการ แต่งตั้งคณะกรรมการจริยธรรมของส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

๙.๑ คณะกรรมการจริยธรรมสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม เรียกโดยย่อว่า “กจ.สป.” มีเจ้ากรมเสมียนตรา เป็นประธานกรรมการ

๙.๒ คณะกรรมการจริยธรรมกองบัญชาการกองทัพไทย เรียกโดยย่อว่า “กจ.บก.ทท.” มีรองเสนาธิการทหารที่เป็น กมจ.กท. เป็นประธานกรรมการ

๙.๓ คณะกรรมการจริยธรรมกองทัพบก เรียกโดยย่อว่า “กจ.ทบ.” มีรองเสนาธิการทหารบก ที่เป็น กมจ.กท. เป็นประธานกรรมการ

๙.๔ คณะกรรมการจริยธรรมกองทัพเรือ เรียกโดยย่อว่า “กจ.ทร.” มีรองเสนาธิการทหารเรือ ที่เป็น กมจ.กท. เป็นประธานกรรมการ

๙.๕ คณะกรรมการจริยธรรมกองทัพอากาศ เรียกโดยย่อว่า “กจ.ทอ.” มีรองเสนาธิการทหารอากาศที่เป็น กมจ.กท. เป็นประธานกรรมการ

คณะกรรมการและเลขานุการ ให้แต่งตั้งจากผู้แทนของหน่วยงานในส่วนราชการตามที่หัวหน้าส่วนราชการเห็นสมควร ทั้งนี้ ให้หน่วยงานด้านกำลังพลของส่วนราชการทำหน้าที่นำนโยบายหรือแนวทางจากคณะกรรมการจริยธรรมของส่วนราชการไปสู่การปฏิบัติ รวมถึงรับผิดชอบงานด้านธุรการที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการจริยธรรมของส่วนราชการมีหน้าที่ในการพิจารณาและเสนอแนะเกี่ยวกับประมวลจริยธรรม และการรักษาจริยธรรมต่อส่วนราชการและ กมจ.กท. กำหนดนโยบายหรือแนวทางสำหรับส่วนราชการในการรณรงค์ ส่งเสริม กำกับดูแลและประเมินผลให้มีการปฏิบัติตามระเบียบนี้ และกำหนดมาตรการที่จะนำพฤติกรรมทางจริยธรรมไปใช้ในกระบวนการบริหารจัดการกำลังพล กำหนดมาตรการจูงใจเพื่อพัฒนาและส่งเสริมให้ข้าราชการกระทรวงกลาโหมที่สังกัดในส่วนราชการมีพฤติกรรมทางจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดี และมาตรการที่ใช้บังคับแก่ผู้มีพฤติกรรมที่เป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม รวมทั้งเรื่องอื่นตามที่หัวหน้าส่วนราชการเห็นสมควร ทั้งนี้ ให้ กจ.สป. รับผิดชอบการดำเนินการสำหรับข้าราชการกระทรวงกลาโหม สังกัดสำนักงานรัฐมนตรี ด้วย

ข้อ ๑๐ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาจริยธรรมมีหน้าที่ส่งเสริมและพัฒนาจริยธรรมของข้าราชการกระทรวงกลาโหมที่สังกัดในส่วนราชการ ตามที่คณะกรรมการจริยธรรมของส่วนราชการหรือ กมจ.กท. กำหนด รวมถึงการรณรงค์ ส่งเสริม ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ ติดตามประเมินผลให้คำปรึกษาแนะนำ กำหนดหลักสูตรพัฒนาหรือฝึกอบรมเกี่ยวกับประมวลจริยธรรม และการรักษาจริยธรรมของกระทรวงกลาโหม กำหนดตัวชี้วัดและหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อประกาศเชิดชูเกียรติหน่วยงานหรือข้าราชการกระทรวงกลาโหมที่สังกัดในส่วนราชการที่ประพฤติปฏิบัติได้อย่างดีเยี่ยม และสร้างเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกกระทรวงกลาโหม เพื่อส่งเสริมให้มีจริยธรรมตามที่กำหนด ทั้งนี้ ให้ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาจริยธรรมของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม รับผิดชอบการดำเนินการสำหรับข้าราชการกระทรวงกลาโหม สังกัดสำนักงานรัฐมนตรี ด้วย

หมวด ๓

การรักษาจริยธรรมของกระทรวงกลาโหม

ข้อ ๑๑ ให้ กมจ.กท. จัดทำข้อกำหนดการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม การปฏิบัติที่ควรกระทำและไม่ควรกระทำ เพื่อรักษาประมวลจริยธรรมให้สอดคล้องกับบริบทตามภารกิจของกระทรวงกลาโหม

ส่วนราชการอาจจัดทำข้อกำหนดการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม การปฏิบัติที่ควรกระทำและไม่ควรกระทำของส่วนราชการเพิ่มเติมได้ตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้ ต้องสอดคล้อง ไม่ขัดหรือแย้งกับข้อกำหนดการปฏิบัติที่ กมจ.กท. กำหนด และให้หัวหน้าส่วนราชการอนุมัติและประกาศใช้เมื่อข้อกำหนดดังกล่าวได้รับความเห็นชอบจาก กมจ.กท.

ข้อ ๑๒ คณะกรรมการจริยธรรมของส่วนราชการ หรือส่วนราชการ หรือหน่วยงานในสังกัดของส่วนราชการ อาจริเริ่มจัดทำข้อกำหนดจริยธรรมเพิ่มเติมจากประมวลจริยธรรมกระทรวงกลาโหม เพื่อความเหมาะสมกับภารกิจที่มีลักษณะเฉพาะของหน่วยงานหรือสาขาวิชาชีพได้

ในการจัดทำข้อกำหนดจริยธรรมให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากข้าราชการกระทรวงกลาโหม และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมถึงผู้รับบริการและประชาชน ทั้งนี้ จะต้องสอดคล้อง ไม่ขัดหรือแย้งกับประมวลจริยธรรมตามระเบียบนี้

การจัดทำข้อกำหนดจริยธรรมของส่วนราชการ ให้ส่วนราชการเสนอ กมจ.กท. พิจารณาความเหมาะสมก่อนที่หัวหน้าส่วนราชการจะอนุมัติและประกาศใช้

ข้อ ๑๓ ให้ส่วนราชการพิจารณานำประมวลจริยธรรมกระทรวงกลาโหมไปประยุกต์ใช้ในกระบวนการบริหารจัดการกำลังพล ดังนี้

๑๓.๑ การสรรหาบุคคลเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการกระทรวงกลาโหม

๑๓.๑.๑ การกำหนดให้มีการสอบภาคทฤษฎีเพื่อวัดจริยธรรมหรือการทำแบบทดสอบเพื่อวัดทัศนคติของผู้สมัครสอบ

๑๓.๑.๒ การกำหนดมาตรการในการสอบสัมภาษณ์เพื่อวัดจริยธรรมในขั้นต้น

๑๓.๑.๓ การกำหนดวิธีการพิสูจน์ทราบการแสดงความคิดเห็นหรือแนวความคิดหรือพฤติกรรมทางจริยธรรมในอดีต ทั้งจากประวัติการเรียน ประวัติการทำงาน ประวัติการแสดงออกในที่สาธารณะ หรือประวัติการแสดงออกในสื่อสังคมออนไลน์

๑๓.๒ การอบรมและพัฒนาบุคลากร

๑๓.๒.๑ การจัดทำหลักสูตร การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของกระทรวงกลาโหมเป็นการเฉพาะ ซึ่งจะต้องครอบคลุมองค์ความรู้เกี่ยวกับคุณธรรม ประมวลจริยธรรม และการรักษาจริยธรรมของกระทรวงกลาโหม รวมถึงข้อกำหนดการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม การปฏิบัติที่ควรกระทำและไม่ควรกระทำ ตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ กมจ.กท. กำหนด

๑๓.๒.๒ การสอดแทรกเรื่องการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในหลักสูตร การศึกษา การเรียน การสอน และการฝึกอบรมต่าง ๆ ของส่วนราชการ ซึ่งจะต้องดำเนินการเพิ่มเติมองค์ความรู้เรื่องคุณธรรม ประมวลจริยธรรม และการรักษาจริยธรรมของกระทรวงกลาโหม รวมถึงข้อกำหนด การปฏิบัติที่ควรกระทำและไม่ควรกระทำ เพื่อรักษาและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของผู้เข้ารับการศึกษา การเรียน การสอน และการฝึกอบรมต่าง ๆ

๑๓.๒.๓ การกำหนดให้ข้าราชการกระทรวงกลาโหมได้มีเวลาในการเข้ารับ การอบรมการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมอย่างเหมาะสม

๑๓.๒.๔ การนำหลักคำสอนที่ถูกต้องของศาสนามาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมเพื่อให้ข้าราชการกระทรวงกลาโหมมีพื้นฐานจิตใจที่ดี อันจะส่งผลให้มีความประพฤติและการปฏิบัติตนตามประมวลจริยธรรมกระทรวงกลาโหมอย่างเคร่งครัด

๑๓.๓ การบริหารจัดการด้านประสิทธิภาพของการทำงานตลอดจนการประเมินผลการทำงาน

๑๓.๓.๑ การสร้างการรับรู้และความเข้าใจสำหรับข้าราชการกระทรวงกลาโหมในเรื่องคุณธรรม ประมวลจริยธรรม และการรักษาจริยธรรมของกระทรวงกลาโหม

๑๓.๓.๒ การกำหนดรูปแบบการวัดและประเมินผลการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม ที่เป็นรูปธรรมและเป็นที่ยอมรับตามหลักปฏิบัติราชการและหลักวิชาการ

๑๓.๔ การพัฒนาแนวทางการเจริญก้าวหน้าในสายอาชีพ

๑๓.๔.๑ การกำหนดให้นำผลการประเมินด้านจริยธรรมมาใช้เป็นองค์ประกอบการพิจารณาในเรื่องการย้าย การเลื่อนระดับตำแหน่ง หรือการพิจารณาผลการปฏิบัติงานตามหน้าที่ เพื่อให้ได้รับบำเหน็จความชอบ

๑๓.๔.๒ การกำหนดให้มีการมอบรางวัลสำหรับบุคคลที่ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดถือประมวลจริยธรรมได้อย่างดีเยี่ยม หรือมีพฤติกรรมทางจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับบุคคลอื่นในหน่วยงาน

๑๓.๕ ส่วนราชการสามารถนำพฤติกรรมทางจริยธรรมไปประยุกต์ใช้ในกระบวนการบริหารจัดการกำลังพลในเรื่องอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้วได้ตามที่ส่วนราชการเห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการรักษาจริยธรรม

ข้อ ๑๔ ให้ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาจริยธรรมของส่วนราชการ ดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ประมวลจริยธรรม และการรักษาจริยธรรมของกระทรวงกลาโหม ให้ข้าราชการกระทรวงกลาโหมที่สังกัดในส่วนราชการมีความรู้ความเข้าใจและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดรวมทั้งดำเนินการตามข้อ ๑๓.๒

ข้อ ๑๕ ให้ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาจริยธรรมโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการจริยธรรมของส่วนราชการ จัดทำหลักเกณฑ์ วิธีการ ตัวชี้วัด และวิธีการประเมินเพื่อการเชิดชูเกียรติหน่วยงานและข้าราชการกระทรวงกลาโหมที่สังกัดในส่วนราชการซึ่งประพฤติปฏิบัติดีเยี่ยมตามประมวลจริยธรรมการเชิดชูเกียรติดังกล่าวจะดำเนินการในระดับหน่วยงาน หรือระดับส่วนราชการ หรือทั้งระดับหน่วยงานและส่วนราชการก็ได้ ให้เป็นไปตามที่ส่วนราชการเห็นสมควร

ข้อ ๑๖ หัวหน้าส่วนราชการและผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นมีหน้าที่สร้างคุณธรรมให้เกิดขึ้นกับผู้ใต้บังคับบัญชา อีกทั้งจะต้องรณรงค์ ส่งเสริม สนับสนุน เผยแพร่ และปลูกฝังให้รับทราบและยึดถือปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมกระทรวงกลาโหมอย่างเคร่งครัด รวมถึงการกำกับดูแลและยกย่องเชิดชูเกียรติผู้ที่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมและเป็นแบบอย่างที่ดีตามข้อ ๑๕

ข้อ ๑๗ การกำกับดูแลของผู้บังคับบัญชาตามข้อ ๑๖ เพื่อให้ข้าราชการกระทรวงกลาโหมในสังกัดปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม ในกรณีที่ผู้ใดมีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมหรือมีข้อร้องเรียนในเรื่องนี้ ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการสืบสวนสอบสวนหาข้อเท็จจริงของการฝ่าฝืน

หรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม นั้น โดยนำการดำเนินการทางวินัยตามกฎหมายว่าด้วยวินัยทหารมาใช้โดยอนุโลม เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงจากผลการสืบสวนสอบสวนแล้วให้ดำเนินการ ดังนี้

๑๗.๑ กรณีข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้นั้นไม่มีการฝ่าฝืนหรือได้ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม ให้ดำเนินการยุติเรื่อง

๑๗.๒ กรณีข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้นั้นมีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมจริง ให้หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นว่ากล่าวตักเตือนด้วยวาจาหรือทำเป็นหนังสือ หรือสั่งให้ผู้นั้นได้รับการพัฒนาตามข้อ ๑๓.๒.๓ หรือข้อ ๑๓.๒.๔ หรือดำเนินการตามกระบวนการบริหารจัดการกำลังพลตามข้อ ๑๓.๔.๑

๑๗.๓ กรณีข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้นั้นมีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม และการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนั้น มีมูลความผิดทางวินัยหรือทางอาญาให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ทั้งนี้ หากเป็นความผิดทางวินัยไม่ร้ายแรงให้ดำเนินการตามข้อ ๑๗.๒ ด้วย

ข้อ ๑๘ หากข้าราชการกระทรวงกลาโหมที่ได้รับการพิจารณาว่ามีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม และถูกดำเนินการตามข้อ ๑๗ เห็นว่าไม่เป็นไปด้วยความเหมาะสม เป็นธรรม สามารถร้องทุกข์หรืออุทธรณ์ได้ตามกฎหมายว่าด้วยวินัยทหาร แบบธรรมเนียม หรือวิธีการที่กระทรวงกลาโหมกำหนด

ข้อ ๑๙ ให้ส่วนราชการกำหนดมาตรการและกลไกให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบพฤติกรรมด้านจริยธรรมของข้าราชการกระทรวงกลาโหมที่สังกัดในส่วนราชการ

ข้อ ๒๐ ให้ส่วนราชการรายงานผลการปฏิบัติตามระเบียบนี้ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ภายในวันที่ ๓๐ กันยายนของทุกปี โดยจัดทำบัญชีรายชื่อของผู้ที่กระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม เหตุแห่งการนั้น และการดำเนินการต่อผู้นั้น รวมถึงสรุปผลการดำเนินงานตามมาตรการส่งเสริมจริยธรรมและการเชิดชูเกียรติหน่วยงานและข้าราชการกระทรวงกลาโหม ที่ประพฤติปฏิบัติดีเยี่ยมตามประมวลจริยธรรมของกระทรวงกลาโหม ตามหลักเกณฑ์ที่ กมจ.กท. กำหนด

ประกาศ ณ วันที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

ข้อกำหนดการปฏิบัติตามจริยธรรมกระทรวงกลาโหม ส่วนราชการ_กองทัพเรือ...

๑. นิยามศัพท์และการอธิบายความหมายของคำที่สำคัญตามประมวลจริยธรรมและการรักษาจริยธรรม

๑.๑ จริยธรรม (Ethics) มาจากคำว่า จริย กับ ธรรมะ โดยคำว่า จริย หมายถึง ความประพฤติ กิริยาที่ควรประพฤติ ส่วนคำว่า ธรรมะ หมายถึง คุณงามความดี คำสั่งสอนในศาสนา หลักประพฤติปฏิบัติในศาสนา ความจริง ความยุติธรรม กฎเกณฑ์ กฎหมาย และสิ่งดีงามทั้งหลายทั้งปวง เมื่อนำทั้งสองคำมารวมกันเป็นคำว่า “จริยธรรม” จึงหมายถึง แนวทางซึ่งเป็นกฎเกณฑ์ในการประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม และเป็นลักษณะที่สังคมต้องการ เป็นสิ่งที่เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคมส่วนรวม บุคคลที่มีจริยธรรมอยู่ในตนเองย่อมเป็นที่ยอมรับนับถือในสังคม สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างเป็นปกติสุข เป็นคนที่มีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับของสังคมส่วนรวม

๑.๒ “ประมวลจริยธรรม” หมายถึง ประมวลจริยธรรมตามที่กำหนดในระเบียบ กท.ว่าด้วยประมวลจริยธรรมและรักษาจริยธรรม พ.ศ. ....

๑.๓ “มาตรฐานทางจริยธรรม” หมายถึง สิ่งที่ต้องยึดถือเป็นหลักเปรียบเทียบทางสภาพคุณงามความดี ทั้งที่อยู่ภายในจิตใจ และสิ่งที่แสดงออกทางกิริยา ซึ่งคนในสังคมนั้นควรประพฤติปฏิบัติ และเป็นสิ่งที่องค์กรหรือส่วนราชการนั้น ยอมรับนับถือหรือได้กำหนดร่วมกันขึ้น รวมทั้งได้ประพฤติปฏิบัติร่วมกันสืบต่อกันมา และได้รับการยอมรับร่วมกันว่าการประพฤติอย่างไรเป็นสิ่งดี อย่างเป็นสิ่งไม่ดี สิ่งใดถูก สิ่งใดผิด อะไรควรทำ และอะไรไม่ควรทำ

๒. ข้อกำหนดการปฏิบัติที่ควรกระทำและไม่ควรกระทำตามประมวลจริยธรรม (Do & Don't)

ข้าราชการกระทรวงกลาโหมจักต้องยึดถือและปฏิบัติตนเพื่อรักษาจริยธรรม ดังต่อไปนี้

๑. ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ โดยการพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งเอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งเขตอำนาจรัฐ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ทั้งจักต้องพิทักษ์รักษา ปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์และเชิดชู รักษาไว้ซึ่งพระบรมเดชานุภาพแห่งพระมหากษัตริย์เจ้า รวมถึงการนำหลักคำสอนที่ถูกต้องของศาสนาามาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตตามประมวลจริยธรรมของกระทรวงกลาโหม

สาระสำคัญ การยึดมั่นสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ถือเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่แสดงออกถึงการเป็นพลเมืองดีของชาติ ซึ่งกระทรวงกลาโหมมีอำนาจหน้าที่พิทักษ์รักษาเอกราชและความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรจากภัยคุกคามทั้งภายนอกและภายในราชอาณาจักร พิทักษ์รักษา ปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ ตลอดจนสนับสนุนภารกิจของสถาบันพระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ทั้งนี้ ข้าราชการ กท.ทุกนาย จะต้องมีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ตลอดเวลา และต้องมีมากกว่าสาขาอาชีพอื่น ตลอดจนมีความกล้าหาญและอดทน พร้อมจะเผชิญอันตรายจากการสู้รบ หรือการปฏิบัติงาน

ข้อกำหนดที่ควรปฏิบัติ

๑. มีจิตวิญญาณ และอุดมการณ์ในการปฏิบัติงานเพื่อสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

๒. ไม่เพิกเฉยต่อการกระทำใด ๆ ที่เป็นการบ่อนทำลายสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

๓. เสียสละ และอุทิศตน เพื่อพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งเอกราช อธิปไตย และบูรณภาพแห่งเขตอำนาจรัฐ

๔. ยึดมั่น และธำรงไว้ในหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๕. พิทักษ์ รักษา ปกป้อง และมีความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ เชิดชูและรักษาไว้ซึ่งพระบรมเดชาานุภาพแห่งพระมหากษัตริย์เจ้า

๖. เมื่อมีโอกาสได้ปฏิบัติภารกิจถวายความปลอดภัย หรือถวายพระเกียรติองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท และพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ จะต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างสุดกำลังความสามารถ

๗. ให้การส่งเสริม สนับสนุน และเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นการเทิดพระเกียรติทุกครั้งที่มีโอกาส

๘. มีความตระหนักรู้ และสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ ตลอดจนน้อมนำแนวพระราชดำริและพระบรมราโชวาท มาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานอย่างเป็นรูปธรรม

๙. ประพฤติตนให้อยู่ในกรอบศีลธรรมอันดี โดยนำหลักคำสอนที่ถูกต้องทางศาสนาที่ตนเองเคารพนับถือ มาปรับใช้ในการปฏิบัติงาน และการดำเนินชีวิตประจำวัน

๑๐. ให้ความเคารพ และยอมรับความแตกต่างทางความเชื่อตามหลักศาสนาอื่น และให้เกียรติศาสนิกชนต่างศาสนาอย่างเท่าเทียมกัน

ข้อกำหนดที่ไม่ควรปฏิบัติ

๑. ยุยง ส่งเสริม หรือให้การสนับสนุนการกระทำใด ๆ ที่เป็นการบ่อนทำลายสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

๒. เข้าร่วม หรือให้การสนับสนุนการกระทำใด ๆ ที่เป็นการล้มล้างการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๓. แสดงออก หรือมีพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความเคลือบแคลงสงสัยว่าเป็นการต่อต้านการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๔. หลีกเลียง ละเลยการปฏิบัติหน้าที่ หรือการปฏิบัติภารกิจ เพื่อพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งเอกราช อธิปไตย และบูรณภาพแห่งเขตอำนาจรัฐ

๕. วิพากษ์วิจารณ์สถาบันพระมหากษัตริย์ในทางเสื่อมเสียไม่ว่ากรณีใด ๆ

๖. นำสถาบันพระมหากษัตริย์ไปแอบอ้างเพื่อหาประโยชน์ให้แก่ตนเอง หรือพวกพ้อง

๗. หลีกเลียง ละเลย ไม่ให้การสนับสนุน หรือไม่เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นการเทิดพระเกียรติ

๘. ปลอ่ยปละละเลย หรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นว่ามีกระทำที่ไม่จงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

๙. ประพฤติผิดศีลธรรมอันดี หรือละเมิดหลักธรรม คำสอนตามศาสนาที่ตนเองเคารพนับถือ

๑๐. ดุหมิ่น ส่อเสียด หรือล้อเลียนหลักปฏิบัติ ความเชื่อ และความศรัทธาของผู้ที่นับถือศาสนาอื่น

๒. ซื่อสัตย์ สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่ เชื่อถือและปฏิบัติตามคำสั่งที่ขอบด้วยกฎหมายของผู้บังคับบัญชา ทั้งทางการปกครองผู้ใต้บังคับบัญชาต้องกระทำด้วยความยุติธรรมรวมถึงการยึดมั่นในข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง และแบบธรรมเนียมของกระทรวงกลาโหมอย่างเคร่งครัด

สาระสำคัญ ความซื่อสัตย์ สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่ การปฏิบัติตามคำสั่งที่ขอบด้วยกฎหมายของผู้บังคับบัญชา การปกครองผู้ใต้บังคับบัญชาต้องกระทำด้วยความยุติธรรม รวมถึงการยึดมั่นในข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง และแบบธรรมเนียมของกระทรวงกลาโหม ถือเป็นสิ่งสำคัญของข้าราชการ กท.ที่ต้องยึดถือและปฏิบัติตามโดยเคร่งครัด ในเรื่องความซื่อสัตย์ต่อหน่วยงาน ต่อหน้าที่ ต่อผู้ร่วมงาน และต่อตนเอง รู้จักหน้าที่และความรับผิดชอบของตน รู้จักการทำงานเป็นทีม จะทำสิ่งใดควรทำจริง โดยต้องมีความมุ่งมั่น และทำงานอย่างผู้รู้จริง ยึดถือภารกิจและหน้าที่เป็นสิ่งสำคัญเหนือสิ่งอื่นใด รวมทั้งการปกครองผู้ใต้บังคับบัญชาจะต้องกระทำด้วยความยุติธรรม

ข้อกำหนดที่ควรปฏิบัติ

๑. มีความซื่อสัตย์สุจริต และรับผิดชอบต่อหน้าที่ จะทำสิ่งใดควรทำจริง

๒. ปฏิบัติหน้าที่โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน โดยยึดถือภารกิจและหน้าที่เป็นสิ่งสำคัญเหนือสิ่งอื่นใด

๓. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความยุติธรรมภายใต้กรอบของกฎหมาย ตลอดจนข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง และแบบธรรมเนียมทหารที่กำหนดอย่างเคร่งครัด

๔. มีจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่ รู้จักการทำงานเป็นทีม และมีความละเอียดรอบคอบในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพ

๕. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต เสมอภาคและเป็นธรรม โดยยึดถือผลสำเร็จของงานเป็นที่ตั้ง

๖. ขยันหมั่นเพียร อุทิศตน หรือสละเวลาให้กับการปฏิบัติหน้าที่

๗. เชื่อมมั่นและปฏิบัติตามคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายของผู้บังคับบัญชา และจะต้องปฏิบัติตามคำสั่งนั้นอย่างเต็มกำลังความสามารถ

๘. สามารถควบคุมตนเองให้ประพฤติตนให้อยู่ในกรอบของวินัย โดยปฏิบัติตามข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง และแบบธรรมเนียมของทหารที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด ไม่ว่าจะต่อหน้าหรือลับหลัง

๙. การปกครองผู้ใต้บังคับบัญชาต้องกระทำด้วยความยุติธรรม มีความเท่าเทียม โดยไม่เห็นแก่ความสัมพันธ์ส่วนตัว และไม่เลือกปฏิบัติ

๑๐. กำกับดูแล และควบคุมความประพฤติของผู้ใต้บังคับบัญชาให้อยู่ในระเบียบวินัย รวมทั้งปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมโดยเคร่งครัด

ข้อกำหนดที่ไม่ควรปฏิบัติ

๑. ขาดความรับผิดชอบ หลีกเลียง หรือละเลยการปฏิบัติหน้าที่ ทั้งงานประจำและงานที่ได้รับมอบหมายเพิ่มเติม

๒. ปฏิเสธ หลีกเลียง ไม่ปฏิบัติตาม หรือขัดคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายของผู้บังคับบัญชา

๓. หลีกเลียง หรือละเลยการปฏิบัติตามข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง และแบบธรรมเนียมทหาร

๔. ใช้ความรู้สึกส่วนตัวในการปฏิบัติหน้าที่ หรือมีอคติต่อการปฏิบัติหน้าที่

๕. เกียจคร้าน ละทิ้ง หรือประมาทเลินเล่อต่อหน้าที่ราชการ

๖. ใช้เวลาราชการไปประกอบกิจการหรือธุรกิจส่วนตัว

๗. ไม่อุทิศตนในการปฏิบัติหน้าที่ราชการอย่างเต็มกำลังความสามารถ

๘. แสวงหา หรือปฏิบัติหน้าที่เพื่อมุ่งหวังผลประโยชน์ตอบแทนจากทางราชการ ทั้ง ๆ ที่ไม่ใช่ผลประโยชน์ที่ตนเองสมควรจะได้รับ

๙. ปกครองผู้ใต้บังคับบัญชาโดยใช้ความรู้สึกส่วนตัวเป็นที่ตั้ง เลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม และขาดความยุติธรรมในการปกครองบังคับบัญชา

๑๐. ปล่อยปละละเลย เพิกเฉย ไม่อบรมสั่งสอน หรือลงโทษลงทัณฑ์เมื่อพบเห็นผู้ใต้บังคับบัญชากระทำความผิด

๓. กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม โดยการยืนหยัดกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม และถูกกฎหมาย

สาระสำคัญ การปฏิบัติงานทางทหารต้องอยู่บนพื้นฐานของความเด็ดเดี่ยว กล้าหาญ พร้อมทั้งจะเผชิญอันตรายจากการสู้รบ โดยต้องมีความอดทน เมื่อต้องอยู่ในสภาวะที่กดดันทั้งทางร่างกายและจิตใจ การตัดสินใจกระทำกรใด ๆ จะต้องยึดถือกฎหมาย ตามหลักนิติศาสตร์เป็นหลักสำคัญ รวมถึงความถูกต้องเป็นธรรมตามขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดำรงมา โดยคำนึงถึงหลักคุณธรรม และจริยธรรม ไม่ใช่ความรู้สึกหรืออคติส่วนตัวในการตัดสินใจ

ข้อกำหนดที่ควรปฏิบัติ

๑. กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง และถูกกฎหมาย โดยไม่หวั่นเกรงต่อปัญหาและอุปสรรค

๒. กล้าแสดงความคิดเห็น หรือทักท้วงเมื่อพบว่ามีกรกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง หรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย

๓. ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดถือความถูกต้องตามหลักกฎหมาย หลักวิชาการ หรือแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง
  ๔. มีความกล้าหาญ เด็ดเดี่ยว และไม่หวาดกลัว เมื่อต้องกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม
  ๕. เมื่อตัดสินใจดำเนินการในกรณีใด ๆ จะต้องการศึกษาข้อกฎหมาย วิเคราะห์ข้อดี ข้อเสียและผลกระทบในเรื่องนั้น ๆ อย่างถ่องแท้
  ๖. กล้ารับผิดชอบต่อผลของการกระทำที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการตัดสินใจของตนเอง โดยไม่โยนความรับผิดชอบไปให้ผู้อื่น
  ๗. เมื่อตัดสินใจดำเนินการใด ๆ ต้องพิจารณาไตร่ตรองข้อเสนอแนะ และคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญด้วยความรอบคอบ
  ๘. มีความเป็นผู้นำพร้อมที่จะเผชิญอันตราย และมีความอดทนเมื่อต้องอยู่ในสภาวะที่กดดัน
  ๙. ปฏิบัติหน้าที่โดยอาศัยข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และตามมาตรฐานวิชาชีพ
  ๑๐. เมื่อตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม ต้องไม่หวาดกลัวว่าตนเองจะได้รับผลกระทบหรือถูกตำหนิติเตียนจากบุคคลรอบข้าง
- ข้อกำหนดที่ไม่ควรปฏิบัติ
๑. หลีกเลี่ยง ละเลยการปฏิบัติตามกฎหมาย ใช้หรือแนะนำช่องว่างของกฎหมายเพื่อดำเนินการใด ๆ ให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์แก่ตนเองและพวกพ้อง
  ๒. ตัดสินใจโดยใช้ความรู้สึกส่วนตัวเป็นที่ตั้ง ไม่แสวงหาข้อมูลและข้อเท็จจริงให้ครบถ้วนเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ
  ๓. ปฏิบัติหน้าที่อย่างไม่เป็นธรรม โดยเห็นประโยชน์ของตนเองและพวกพ้อง
  ๔. มีความลังเล หรือไม่กล้าตัดสินใจ เมื่อต้องอยู่ในสภาวะที่กดดันทั้งทางร่างกายและจิตใจ
  ๕. มีความคิดเห็นคล้อยตาม หรือไม่แสดงความเห็นแย้ง เมื่อพบเห็นการกระทำที่ไม่ชอบธรรม หรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย
  ๖. ให้การช่วยเหลือ ส่งเสริม หรือสนับสนุนการดำเนินการใด ๆ ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย
  ๗. ปกปิด หรือบิดเบือนข้อมูลและข้อเท็จจริง เพื่อให้ตนเองพ้นจากความผิด
  ๘. กล่าวโทษผู้อื่น หรือไม่รับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง
  ๙. เพิกเฉย หรือทนต่อการทุจริตคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นภายในหน่วยงาน
  ๑๐. ให้หรือรับทรัพย์สินและสิ่งตอบแทนอื่นใด เพื่อสร้างแรงจูงใจ หรืออาจทำให้เกิดอิทธิพลในการตัดสินใจดำเนินการใด ๆ ที่ทำให้เกิดการปฏิบัติหน้าที่อย่างไม่เป็นธรรม

๔. การพิทักษ์รักษาผลประโยชน์ของชาติ ยึดถือประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน และไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน รวมถึงมีจิตสาธารณะ ให้ความช่วยเหลือสังคมในทุกโอกาสที่สามารถทำได้

สาระสำคัญ ผลประโยชน์ของชาติเป็นผลประโยชน์ของส่วนรวมหรือผลประโยชน์สาธารณะ (public interest) ซึ่งไม่ใช่ผลประโยชน์ส่วนตน (private interest) ดังนั้น การรักษามผลประโยชน์ของชาติ จึงเป็นหน้าที่ของประชาชนทุกคนในชาติที่จะต้องร่วมกันพิทักษ์และรักษาไว้ ทั้งนี้ ในมิติของข้าราชการ กท.จะต้องรู้จักบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของตนในการพิทักษ์รักษาผลประโยชน์ของชาติ การปฏิบัติหน้าที่จึงต้องยึดถือประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน มีความซื่อสัตย์ สุจริต และไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน ตลอดจนมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และมีจิตสาธารณะให้ความช่วยเหลือสังคมโดยไม่มุ่งหวังต่อสิ่งตอบแทน

ข้อกำหนดที่ควรปฏิบัติ

๑. เสียสละและอุทิศตนในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อพิทักษ์รักษาผลประโยชน์ของชาติ
๒. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ โดยยึดถือประโยชน์ของทางราชการ ประชาชน และประเทศชาติ
๓. ตระหนักในบทบาทหน้าที่รับผิดชอบทั้งในหน้าที่ราชการ และบทบาทการเป็นประชาชนที่ดี

๔. มีจิตสาธารณะและให้การช่วยเหลือสังคม โดยไม่มุ่งหวังสิ่งตอบแทน

๕. ยินดีให้ความช่วยเหลือ หรือเข้าร่วมกิจกรรมส่วนรวมของหน่วยงาน แม้เป็นวันหยุด หรือนอกเวลา
ราชการ

๖. ส่งเสริม สนับสนุน และเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาทุกครั้งที่มีโอกาส

๗. ยึดมั่นต่อเป้าหมายส่วนรวม และผลประโยชน์ของชาติ

๘. หลีกเลี่ยงการกระทำที่อาจเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ เช่น การรับของขวัญ ของกำนัล หรือ
ของที่มีมูลค่าจากผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียที่มาติดต่อกับราชการ

๙. เมื่อพบเห็นผู้ที่ประสบอุบัติเหตุหรือตกอยู่ในอันตราย ต้องให้การช่วยเหลือเท่าที่สามารถจะกระทำได้

๑๐. มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และให้การช่วยเหลือสังคม หรือผู้อื่นที่ด้อยโอกาส

ข้อกำหนดที่ไม่ควรปฏิบัติ

๑. ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ โดยไม่คำนึงถึงความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับหน่วยงาน สังคม และ
ผลประโยชน์ของชาติ

๒. ใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ราชการเพื่อดำเนินการใด ๆ ในการเอื้อประโยชน์แก่ตนเอง พวกพ้อง
หรือเครือญาติในลักษณะที่มีผลประโยชน์ทับซ้อน เช่น การแต่งตั้งพวกพ้องหรือเครือญาติที่ขาดคุณสมบัติ
ในการดำรงตำแหน่งต่าง ๆ การอนุมัติโครงการโดยเอื้อประโยชน์แก่กลุ่มธุรกิจเครือญาติ เป็นต้น

๓. เรียกรับผลประโยชน์ หรือสิ่งตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่

๔. ใช้ทรัพย์สิน หรือสิ่งอำนวยความสะดวกของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว

๕. ใช้เวลาราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าให้เกิดผลต่อการปฏิบัติราชการ หรือนำกิจกรรม/
ธุรกิจส่วนตัวมาปฏิบัติในเวลาราชการ โดยไม่ใส่ใจในการทำงาน

๖. ละเว้นการดำเนินการใด ๆ ที่ประสงค์จะให้ตนเองได้รับประโยชน์ตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่

๗. ใช้ จ้างวาน หรือบังคับให้ผู้อื่นได้บังคับบัญชาไปดำเนินการใด ๆ ในกิจธุระส่วนตัว ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับ
หน้าที่ราชการ

๘. หลีกเลี่ยง ไม่ให้การสนับสนุน หรือไม่เข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา

๙. หลีกเลี่ยง ไม่ให้การสนับสนุน หรือไม่เข้าร่วมกิจกรรมส่วนรวมของหน่วยงานเป็นประจำ

๑๐. เห็นแก่ตัว เบียดเบียนผู้อื่น หรือหลีกเลี่ยงการให้ความช่วยเหลือสังคม

**๕. การมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐานและคุณภาพของงาน มีการปฏิบัติราชการ
ด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้**

สาระสำคัญ ข้าราชการเป็นพนักงานเพื่อประเทศชาติ และประชาชน ซึ่งผลสัมฤทธิ์และคุณภาพของงาน
จะส่งผลกระทบต่อสังคม ประเทศชาติ และประชาชน โดยตรง ดังนั้น จึงต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความมุ่งมั่น และ
มีความกระตือรือร้นเพื่อให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยต้องปฏิบัติงานด้วยวิธีการหรือ
กระบวนการที่ถูกต้อง และมีความโปร่งใส พร้อมรับการตรวจสอบ เช่น กำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติงานของ
แต่ละขั้นตอน หรือการเก็บหลักฐานการปฏิบัติงานไว้สำหรับการตรวจสอบ เป็นต้น มีความพร้อมที่จะเรียนรู้
เพื่อพัฒนาตนเอง กระบวนการหรือวิธีการทำงานเพื่อให้งานสำเร็จสมบูรณ์อย่างมีคุณภาพ รวมทั้งปฏิบัติงาน
โดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงาน และยึดถือภารกิจและหน้าที่เป็นสิ่งสำคัญเหนือสิ่งอื่นใด

ข้อกำหนดที่ควรปฏิบัติ

๑. ตระหนักในบทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบ และปฏิบัติหน้าที่โดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงาน

๒. ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดถือประโยชน์ของทางราชการ ประชาชน และประเทศชาติเป็นหลัก

๓. ใช้อำนาจหน้าที่ตามกรอบของกฎหมาย โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพื่อให้งานบรรลุ
เป้าหมายอย่างเหมาะสมที่สุด

๔. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความถูกต้อง รวดเร็ว รักษามาตรฐานและคุณภาพในการทำงาน
๕. ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น โดยรู้จักการทำงานเป็นทีม และมีความสามัคคีในการทำงาน
๖. รักษาและพัฒนามาตรฐานการทำงาน รวมทั้งเพิ่มศักยภาพและคุณภาพของงานให้ดียิ่งขึ้น
๗. มีความละเอียดรอบคอบ ขยันหมั่นเพียร อุทิศตน และเวลาให้การปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถ และทำงานอย่างผู้รู้จริง
๘. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส โดยคำนึงถึงความถูกต้อง และเป็นธรรมกับที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในเรื่องนั้น ๆ จะได้รับทั้งทางตรง และทางอ้อม
๙. มุ่งมั่นปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ของทางราชการ โดยไม่นำข้อจำกัดต่าง ๆ มาเป็นกรอบในการตั้งเป้าหมาย หรือกำหนดวิธีการทำงาน
๑๐. ให้ความร่วมมือกับกระบวนการตรวจสอบภายในของหน่วยงาน หรือการตรวจสอบจากองค์กรภายนอก

ข้อกำหนดที่ไม่ควรปฏิบัติ

๑. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเฉื่อยชา จนไม่คำนึงถึงผลสำเร็จของงาน
๒. ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นว่าผู้ใต้บังคับบัญชามีการปฏิบัติหน้าที่อย่างไม่เต็มความสามารถ หรือตามมาตรฐานเดิมที่เคยปฏิบัติ
๓. ต่อต้านการเปลี่ยนแปลง หรือการพัฒนากระบวนการทำงาน
๔. หลีกเลียงและขาดการพัฒนาตนเอง หรือไม่นำความรู้ที่ได้มาใช้ในการพัฒนาการทำงาน
๕. เพิกเฉยไม่ปรับปรุงกระบวนการทำงาน หรือไม่พัฒนาทักษะในการใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มคุณภาพของการทำงาน
๖. เก็บความรู้และทักษะในการทำงานไว้แก่ตัวคนเดียว ไม่ถ่ายทอดแก่เพื่อนร่วมงาน หรือไม่สามารถชี้แนะถ่ายทอดทักษะการทำงานที่ดีแก่ผู้อื่น
๗. ขาดความรู้หรือทักษะในงาน และทำงานได้ต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนด
๘. ละเว้นการปฏิบัติ หรือปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามขั้นตอนที่ถูกต้อง เพื่อเอื้อประโยชน์แก่ผู้หนึ่งผู้ใดอย่างเฉพาะเจาะจง
๙. บิดเบือนข้อมูลและข้อเท็จจริงที่เป็นประโยชน์ เพื่อเอื้อประโยชน์ให้ตนเองและพวกพ้อง
๑๐. ปกปิด แทรกแซง หรือไม่ให้ความร่วมมือกับกระบวนการตรวจสอบภายในของหน่วยงานหรือการตรวจสอบจากองค์กรภายนอก

๖. ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม ให้การช่วยเหลือและบริการแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว มีอัธยาศัยและไม่เลือกปฏิบัติ รวมถึงการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนโดยไม่บิดเบือนข้อเท็จจริงภายใต้กรอบของกฎหมาย

สาระสำคัญ ข้าราชการต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสมอภาค เป็นธรรม และปราศจากอคติ เช่น การปฏิบัติหน้าที่ต้องกระทำด้วยความถูกต้องบนพื้นฐานของความเสมอภาค และมีมาตรฐานในการใช้หลักการและเหตุผล ไม่กระทำการอันใดเป็นการช่วยเหลือ อุปถัมภ์ หรือเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม การให้การช่วยเหลือและบริการแก่ประชาชนต้องกระทำด้วยความรวดเร็ว มีอัธยาศัยที่ดี และไม่เลือกปฏิบัติ รวมถึงการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนโดยไม่บิดเบือนข้อเท็จจริงภายใต้กรอบของกฎหมาย

ข้อกำหนดที่ควรปฏิบัติ

๑. ยืนหยัดกระทำในสิ่งที่ถูกต้องและเป็นธรรม โดยปฏิบัติหน้าที่ตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความเที่ยงตรง และไม่เลือกปฏิบัติ

๒. ปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงความเป็นธรรมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในเรื่องนั้น ๆ จะได้รับทั้งทางตรงและทางอ้อม

๓. ให้การช่วยเหลือและบริการแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว ทันต่อสถานการณ์ และ ตรงกับความ ต้องการ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนเป็นสำคัญ

๔. ให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนด้วยความเท่าเทียม มีอัธยาศัยที่ดี ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติ

๕. ให้ข้อมูลแก่ผู้ที่มาติดต่อราชการอย่างถูกต้องและครบถ้วน

๖. ให้ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้มาติดต่อขอรับข้อมูลข่าวสารอย่างตรงไปตรงมา โดยไม่มีการบิดเบือน ทั้งนี้ ต้องไม่ละเมิด และปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐

๗. จำกัดขอบเขตการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเฉพาะผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของทางราชการอย่างเหมาะสม

๘. ปฏิบัติต่อข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ต้องกระทำด้วยความรอบคอบ โดยระมัดระวังการใช้สื่อสารสนเทศ ที่อาจเป็นการส่งต่อ หรือเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของราชการที่กำหนดชั้นความลับ

๙. หลีกเลี่ยงการเปิดเผย หรือการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการให้กับผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งอาจทำให้เกิดการเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม

๑๐. ดูแลและเก็บรักษาข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างถูกต้อง หากมีความจำเป็นต้องเปิดเผยข้อมูล ข่าวสารต่อประชาชน จะต้องดำเนินการและปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด

ข้อกำหนดที่ไม่ควรปฏิบัติ

๑. ใช้อคติส่วนตัวในการปฏิบัติหน้าที่ โดยเลือกปฏิบัติกับประชาชนอย่างไม่เป็นธรรม

๒. ปล่อยปละละเลย หรือให้การช่วยเหลือและบริการแก่ประชาชนด้วยความล่าช้า

๓. เพิกเฉยเมื่อพบเห็นว่ามีความไม่โปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่

๔. ปกปิด บิดเบือน ให้ข้อมูลไม่ครบถ้วน หรือไม่ให้คำแนะนำขั้นตอนการปฏิบัติที่ถูกต้องแก่ผู้ที่มาติดต่อราชการ

๕. เรียกรับสินบน สิ่งตอบแทน หรือผลประโยชน์อื่นใดจากผู้มาติดต่อราชการ หรือประชาชนที่มาขอรับความช่วยเหลือและรับบริการจากทางราชการ

๖. ปกปิด บิดเบือนข้อเท็จจริงของข้อมูลข่าวสารแก่ผู้มาติดต่อขอรับข้อมูลข่าวสารของราชการ

๗. ละเมิด หรือละเว้นการปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ จนทำให้ผู้ที่มาติดต่อราชการ หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับความเสียหาย

๘. เปิดเผย หรือเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของราชการที่กำหนดชั้นความลับ จนเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย

๙. เปิดเผย หรือให้ข้อมูลข่าวสารของราชการแก่ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียหรือเกี่ยวข้องในเรื่องนั้น ๆ โดยเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม จนเป็นเหตุให้ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดเสียประโยชน์ หรือทำให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบ

๑๐. ทำลาย ให้อับ หรือไม่จัดเก็บเอกสารและข้อมูลข่าวสารของราชการให้เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๗. ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ รวมทั้ง การเชิดชู และรักษาไว้ซึ่ง เกียรติยศ เกียรติศักดิ์ และอุดมการณ์ของข้าราชการกระทรวงกลาโหม

สาระสำคัญ การรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ ซึ่งเป็นการแสดงออกที่ข้าราชการ กท. พึงปฏิบัติ ในเรื่องความเป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรม มีความเมตตากรุณา ดำรงตนอย่างผู้ที่มีเกียรติยศ เกียรติศักดิ์ ไม่ดูหมิ่นหรือก้าวร้าวผู้อื่น มีความเสมอต้นเสมอปลาย มีบุคลิกภาพและลักษณะท่าทางที่องอาจผึ่งผาย สมเป็นทหาร ซึ่งจะเป็นแบบอย่างที่ดี และน่าเลื่อมใสต่อบุคคลภายนอกที่พบเห็น

ข้อกำหนดที่ควรปฏิบัติ

๑. มีความตระหนักรู้ที่สมอบว่าตนเองอยู่ในฐานะข้าราชการ กท. ซึ่งจะต้องรักษาภาพลักษณ์ของข้าราชการที่ดี
๒. ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี รักษาชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของหน่วยต้นสังกัด กองทัพเรือ และกระทรวงกลาโหม
๓. เชิดชู และรักษาไว้ซึ่งเกียรติยศ เกียรติศักดิ์ และอุดมการณ์ของข้าราชการ กท.
๔. มีความเป็นสุภาพบุรุษทหารเรือ และยึดมั่นในแบบธรรมเนียมทหารเรืออันดีงาม ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งต่อหน้าและลับหลัง
๕. การแสดงออกต่อบุคคลภายนอกต้องมีความสง่าผ่าเผย รักษาบุคลิกภาพ ลักษณะท่าทาง และการสวมใส่เครื่องแบบต้องแสดงออกถึงความองอาจผึ่งผายสมเป็นทหาร
๖. การแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ ต้องกระทำด้วยความระมัดระวัง โดยต้องไม่ละเมิดความเป็นส่วนตัว หรือหมิ่นประมาทบุคคลอื่น หรือขัดต่อศีลธรรมอันดี หรือก่อให้เกิดความขัดแย้งแตกความสามัคคี
๗. ประพฤติตนให้อยู่ในกรอบของระเบียบวินัย และเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา
๘. ตักเตือน อบรมสั่งสอน หรือลงโทษผู้ใต้บังคับบัญชา เมื่อพบเห็นว่ามีพฤติกรรมที่เป็นการทำลายชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของหน่วยต้นสังกัด กองทัพเรือ และกระทรวงกลาโหม
๙. มีความเมตตา กรุณา เสียสละ ไม่โอ้อวด ไม่ทับถม ไม่ก้าวร้าว และไม่อิจฉาริษยาผู้อื่น
๑๐. มีความสุภาพอ่อนโยน และรู้จักกาลเทศะ พร้อมทั้งจะให้ความช่วยเหลือผู้อื่นอยู่เสมอ

ข้อกำหนดที่ไม่ควรปฏิบัติ

๑. การแสดงออก หรือการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ โดยไม่คำนึงถึงหน้าที่ความรับผิดชอบ และเป็นการทำลายภาพลักษณ์ของหน่วยต้นสังกัด กองทัพเรือ และกระทรวงกลาโหม
๒. การเผยแพร่รูปภาพ หรือคลิปวิดีโอที่ไม่เหมาะสมขณะแต่งเครื่องแบบในสื่อสังคมออนไลน์ เช่น แต่งเครื่องแบบไม่เรียบร้อย หรือแสดงอาการไม่สำรวม เป็นต้น
๓. ใช้กริยาวาจาไม่สมควร หรือประพฤติไม่สมควร โดยไม่คำนึงถึงเกียรติยศ เกียรติศักดิ์ และอุดมการณ์ของข้าราชการ กท.
๔. เอาไรต์เอาเปรียบผู้อื่น เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน และไม่ให้ความช่วยเหลือผู้ที่ด้อยโอกาส หรือผู้อื่นที่ตกอยู่ในสภาวะอันตราย
๕. ประพฤติผิดศีลธรรมอันดี จนนำความเสื่อมเสียมาสู่ตนเอง และทำลายภาพลักษณ์ของทางราชการ
๖. แสดงพฤติกรรมก้าวร้าว พุดจาโอ้อวด ไม่รู้จักกาลเทศะ และไม่รักษามารยาทในการเข้าสังคม
๗. ปลอ่ยปละละเลย ไม่ตักเตือน หรือลงโทษผู้ใต้บังคับบัญชา เมื่อพบเห็นว่ามีพฤติกรรมที่เป็นการทำลายชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของราชการ
๘. ประพฤติตนไปในทางเสื่อมเสีย และไม่เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา
๙. พุดจาเหยียดหยาม ใส่ร้าย และด้อยคุณค่าหน่วยงานของตน หรือหน่วยงานอื่น
๑๐. ยุยงปลุกปั่นให้แตกความสามัคคีภายในหน่วยงาน หรือก่อให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะทหาร

๓. หลักเกณฑ์ วิธีการดำเนินการ หรือ การวินิจฉัยการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมเพื่อให้เกิดความชัดเจน

ส่วนราชการกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการในการดำเนินการเมื่อกำลังพลกระทำผิดจริยธรรม หรือมีเรื่องร้องเรียนในเรื่องจริยธรรม หรือ การวินิจฉัยการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมของส่วนราชการ เช่น ขั้นตอนการปฏิบัติเมื่อตรวจพบหรือได้รับการร้องเรียน การดำเนินการของผู้บังคับบัญชา การดำเนินการวิธีต่อผู้กระทำผิดจริยธรรม เป็นต้น รวมถึงเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ข้อบังคับ กท. ว่าด้วยประมวลจริยธรรมและการรักษาจริยธรรม พ.ศ. .... บัญญัติให้สามารถนำกระบวนการหรือขั้นตอนการดำเนินการทางวินัยมาปรับใช้ได้ โดยอนุโลม ซึ่งสามารถจำแนกเป็นขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

๓.๑ ขั้นการตรวจพบว่ามีกำลังพลกระทำผิดจริยธรรม หรือมีเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับจริยธรรม

๓.๑.๑ เมื่อมีการกล่าวหาหรือสงสัยว่ากำลังพลกระทำผิด

๓.๑.๒ เมื่อผู้บังคับบัญชาตรวจพบการกระทำผิด

๓.๑.๓ เมื่อมีผู้ร้องเรียนขึ้นมา หรือได้รับบัตรสนเท่ห์

๓.๑.๔ เมื่อส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นแจ้งมา

๓.๑.๕ เมื่อตรวจพบการกระทำผิดเผยแพร่บนสื่อสาธารณะ

๓.๒ ขั้นการดำเนินการของผู้บังคับบัญชา

ผู้บังคับบัญชาต้องตรวจสอบและพิจารณาในเบื้องต้นก่อน หากเห็นว่าไม่มีมูลก็สั่งยุติเรื่องได้ ถ้าเห็นว่ามีมูลก็สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง หรือสอบสวนหาข้อเท็จจริงต่อไป ในกรณีหนังสือร้องเรียนที่ไม่ลงลายมือชื่อและที่อยู่ของผู้ร้องเรียน หรือเป็นการร้องเรียนที่ไม่ปรากฏตัวตนของผู้ร้องเรียน หรือไม่ปรากฏพยานหลักฐานที่แน่นอนเข้าข่ายลักษณะของบัตรสนเท่ห์ที่สั่งยุติเรื่อง หากข้อร้องเรียนที่เข้าลักษณะของบัตรสนเท่ห์ดังกล่าว มีการระบุพยานบุคคล พยานหลักฐาน หรือพยานเอกสาร ซึ่งมีข้อมูลเพียงพอที่สามารถจะใช้ประกอบการพิจารณาได้ ก็ให้ผู้บังคับบัญชาใช้ดุลพินิจพิจารณา และดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง หรือสอบสวนหาข้อเท็จจริงต่อไป

๓.๓ ขั้นการตรวจสอบข้อเท็จจริงเสร็จสิ้น

๓.๓.๑ กรณีข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้นั้นไม่มีการฝ่าฝืนหรือได้ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม ให้ดำเนินการยุติเรื่อง

๓.๓.๒ กรณีข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้นั้นมีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมจริง แต่ไม่มีมูลความผิดทางวินัยหรืออาญา ให้หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นกล่าวตักเตือนด้วยวาจา หรือทำเป็นหนังสือ หรือสั่งให้ผู้นั้นได้รับการพัฒนา หรือดำเนินการตามกระบวนการบริหารจัดการกำลังพล

๓.๓.๓ กรณีข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้นั้นมีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม และการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนั้น มีมูลความผิดทางวินัยหรือทางอาญา ให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ทั้งนี้ หากเป็นความผิดทางวินัยไม่ร้ายแรงให้ดำเนินการเช่นเดียวกับ กรณีในข้อ ๓.๓.๒ ด้วย

๔. ตัวอย่างสถานการณ์หรือการปฏิบัติที่ฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมเพื่อสร้างความเข้าใจให้กำลังพล

ส่วนราชการกำหนดตัวอย่างสถานการณ์ หรือการปฏิบัติที่ฝ่าฝืนประมวลจริยธรรม ซึ่งอาจเกิดขึ้นเป็นประจำในส่วนราชการ หรืออาจเป็นกรณีที่เหมาะสมยกตัวอย่างให้กำลังพลมีความระมัดระวังในการรักษาจริยธรรม หรืออาจเป็นกรณีที่วินิจฉัยยากเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติภายในส่วนราชการ หรือกรณีอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

การกำหนดตัวอย่างสถานการณ์หรือการปฏิบัติที่ฝ่าฝืนประมวลจริยธรรม ดังนี้

๑. ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ โดยการพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งเอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งเขตอำนาจรัฐ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ทั้งจักต้องพิทักษ์ รักษา ปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์และเชิดชู รักษาไว้ ซึ่งพระบรมเดชานุภาพแห่งพระมหากษัตริย์เจ้า รวมถึงการนำหลักคำสอนที่ถูกต้องของศาสนามาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตตามประมวลจริยธรรมของกระทรวงกลาโหม

๑.๑ กรณีการแสดงความคิดเห็น หรือวิพากษ์วิจารณ์สถาบันพระมหากษัตริย์ไปในทางเสื่อมเสีย ไม่ว่าในกรณีใด ๆ

๑.๒ กรณีการส่งเสริม หรือเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองที่อาจเข้าข่ายเป็นการล้มล้างการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๑.๓ กรณีการหลีกเลี่ยง ไม่ให้การสนับสนุน หรือไม่เข้าร่วมกิจกรรมเทิดพระเกียรติ

๑.๔ กรณีการปฏิเสธ บ่ายเบี่ยง หรือหลบเลี่ยงการไปปฏิบัติราชการ/การไปปฏิบัติภารกิจเกี่ยวกับการป้องกันประเทศ

๑.๕ กรณีการมีพฤติกรรมที่ประพฤติดื้อต่อศีลธรรมอันดี เช่น การมีความสัมพันธ์ในเชิงชู้สาวกับบุคคลอื่นที่ไม่ใช่สามีหรือภรรยาของตน การยกย่องเชิดชูหญิงอื่นเทียบเท่าภรรยา การไม่ส่งเสียหรือให้การอุปการะเลี้ยงดูบุตร การกล่าวคำเท็จพุดจาโกหกหลอกลวงผู้อื่น หรือ การเอาไรต์เอาเปรียบและเบียดเบียนผู้อื่น เป็นต้น

๒. ชื่อสัตย์ สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่ เชื่อถือและปฏิบัติตามคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายของผู้บังคับบัญชา ทั้งทางการปกครองผู้ใต้บังคับบัญชาต้องกระทำด้วยความยุติธรรมรวมถึงการยึดมั่นในข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง และแบบธรรมเนียมของกระทรวงกลาโหมอย่างเคร่งครัด

๒.๑ กรณีการขาดจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติงาน และขาดความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เช่น การมาทำงานสายหรือกลับก่อนเวลาเป็นประจำ การทำงานล่าช้าไม่สำเร็จลุล่วงตามเวลาที่กำหนด การทำงานอย่างไม่เต็มความสามารถของตนเอง หรือ การใช้เวลาราชการไปประกอบกิจการหรือธุรกิจส่วนตัว เป็นต้น

๒.๒ กรณีการดื้อดึง ขัดขืน หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายของผู้บังคับบัญชา

๒.๓ กรณีการใช้อำนาจปกครองผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างไม่เป็นธรรม เช่น การใช้ความสนิทสนมส่วนตัวในการพิจารณาบำเหน็จหรือให้ผลประโยชน์ตอบแทนเฉพาะผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีความใกล้ชิดเท่านั้น หรือ การพิจารณาลงโทษผู้ใต้บังคับบัญชาโดยใช้อคติส่วนตัว และเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม เป็นต้น

๒.๔ กรณีผู้บังคับบัญชาปล่อยปละละเลย ไม่อบรมสั่งสอน หรือลงโทษลงทัณฑ์เมื่อตรวจพบว่าผู้ใต้บังคับบัญชาได้กระทำความผิด เช่น การเพิกเฉยต่อเรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของผู้ใต้บังคับบัญชา การไม่อบรมสั่งสอนหรือลงโทษเมื่อตรวจพบว่าผู้ใต้บังคับบัญชาได้กระทำความผิดซึ่งหน้า หรือ การปกปิดการกระทำความผิดของผู้ใต้บังคับบัญชา เป็นต้น

๒.๕ กรณีการจงใจหลีกเลี่ยง ละเลย หรือไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง และแบบธรรมเนียมทหาร เช่น การไม่รักษาระเบียบเกี่ยวกับการทำความเคารพ การแต่งกายไม่เรียบร้อยหรือไม่ถูกต้องตามกฎกระทรวง การใช้กริยาวาจาไม่สมควร การแสดงพฤติกรรมไม่เหมาะสม หรือ การไม่ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนที่กำหนด เป็นต้น

๓. กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม โดยการยื่นหยัดกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม และถูกกฎหมาย

๓.๑ กรณีการช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินการใด ๆ ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือ จงใจฝ่าฝืนเพื่อกระทำการใด ๆ ที่ผิดกฎหมาย เช่น การทำตัวเป็นผู้มีอิทธิพลใช้อำนาจหน้าที่ข่มขู่ให้ผู้อื่นเกรงกลัว การให้ความคุ้มครองการค้าขายสินค้าหนีภาษี/รับขนสินค้าหนีภาษี การให้ความคุ้มครองหรือดำเนินการเกี่ยวกับบ่อนการพนัน หรือ การจำหน่ายและยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด เป็นต้น

๓.๒ กรณีการเพิกเฉย ไม้โต้แย้ง หรือไม่แจ้งผู้มีอำนาจหน้าที่บังคับใช้กฎหมาย เมื่อพบเห็นการกระทำที่ไม่ชอบธรรม หรืออาจเข้าข่ายเป็นการกระทำผิดกฎหมาย

๓.๓ กรณีเมื่อต้องบังคับใช้กฎหมายตามอำนาจหน้าที่ แต่มีความลังเลและไม่กล้าตัดสินใจ เนื่องจากมีความเกรงกลัวต่ออิทธิพลหรือผลกระทบที่จะเกิดขึ้น

๓.๔ กรณีการตัดสินใจกระทำการใด ๆ โดยอาศัยความรู้สึกส่วนตัวเป็นที่ตั้ง จงใจฝ่าฝืนหรือละเว้นการดำเนินการตามกฎหมาย จนทำให้เสื่อมเสียความยุติธรรม

๓.๕ กรณีการปกปิดข้อมูลเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นภายในหน่วยงาน เนื่องจากมีความเกรงกลัวต่ออิทธิพลหรือผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นแก่ตนเอง

๔. การพิทักษ์รักษาผลประโยชน์ของชาติ ยึดถือประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัวและไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน รวมถึงมีจิตสาธารณะ ให้ความช่วยเหลือสังคมในทุกโอกาสที่สามารถทำได้

๔.๑ กรณีการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบเพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับตนเองและพวกพ้อง เช่น การจัดซื้อจัดจ้างโดยเอื้อประโยชน์ให้กับห้างร้าน หรือบริษัทที่ตนเองรู้จักคุ้นเคยเป็นการเฉพาะ เป็นต้น

๔.๒ กรณีการนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว เช่น การนำรถยนต์ของทางราชการไปใช้ในเรื่องส่วนตัวที่ไม่เกี่ยวข้อง กับหน้าที่ราชการ หรือการนำน้ำมันเชื้อเพลิงของทางราชการไปใช้ในเรื่องส่วนตัว เป็นต้น

๔.๓ กรณีการแต่งตั้งพวกพ้องหรือเครือญาติซึ่งขาดคุณสมบัติ หรือไม่มีความรู้ความสามารถที่เหมาะสมกับตำแหน่ง

๔.๔ กรณีการเรียกรับผลประโยชน์และสิ่งตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่ หรือมีผลประโยชน์ทับซ้อนจากการปฏิบัติหน้าที่

๔.๕ กรณีการประพฤติตนเป็นคนเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว เบียดเบียนผู้อื่น หลีกเลี่ยงการให้ความช่วยเหลือสังคม หรือ ไม่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้ที่ด้อยโอกาส เป็นต้น

๕. การมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐานและคุณภาพของงาน มีการปฏิบัติราชการด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้

๕.๑ กรณีการไม่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองและต่อต้านการเปลี่ยนแปลง ไม่ปรับปรุงพัฒนากระบวนการหรือวิธีการทำงานให้ดียิ่งขึ้น หรือปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเฉื่อยชาโดยไม่คำนึงถึงผลสำเร็จของงาน

๕.๒ กรณีการปกปิด บิดเบือนข้อมูลและข้อเท็จจริง จนทำให้การปฏิบัติราชการขาดความโปร่งใส หรือ ทำให้มีข้อผิดพลาดเกิดขึ้น เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับตนเองหรือพวกพ้อง

๕.๓ กรณีการละเว้นการปฏิบัติ หรือปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามขั้นตอนที่ถูกต้อง เพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้หนึ่งผู้ใดอย่างเฉพาะเจาะจง

๕.๔ กรณีการไม่รักษามาตรฐานและคุณภาพของการทำงานให้ถูกต้องตามวิธีการและขั้นตอนที่กำหนด จนทำให้การปฏิบัติราชการเกิดความล่าช้า ไม่บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์หรือผลสัมฤทธิ์ของงาน

๕.๕ กรณีการปกปิด บิดเบือน แทรกแซง หรือไม่ให้ความร่วมมือกับกระบวนการตรวจสอบภายในของหน่วยงาน หรือการตรวจสอบจากองค์กรภายนอก

๖. ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม ให้ความช่วยเหลือและบริการแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว มีอัธยาศัย และไม่เลือกปฏิบัติ รวมถึงการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนโดยไม่บิดเบือนข้อเท็จจริงภายใต้กรอบของกฎหมาย

๖.๑ กรณีการใช้ออคติส่วนตัวในเรื่องที่เกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศ สถานะทางสังคม เชื้อชาติ ศาสนา หรือวัฒนธรรม โดยเลือกปฏิบัติกับประชาชนอย่างไม่เป็นธรรม เช่น การดูหมิ่นผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ และผู้ที่มีเชื้อชาติอื่น หรือการเลือกปฏิบัติโดยให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนเฉพาะผู้ที่นับถือศาสนาเดียวกัน เป็นต้น

๖.๒ กรณีการเรียกรับสินบน สิ่งตอบแทน หรือผลประโยชน์อื่นใด จากผู้ที่มาติดต่อราชการ หรือประชาชนทั่วไป เพื่ออำนวยความสะดวกในการขอรับความช่วยเหลือและรับบริการจากทางราชการ

๖.๓ กรณีการแสดงออก แสดงพฤติกรรม หรือมีอัธยาศัยที่ไม่ดีในระหว่างการให้บริการแก่ประชาชน เช่น การแสดงออกทางสีหน้าบึ้งตึงไม่เป็นมิตร การขาดความกระตือรือร้นหรือให้บริการด้วยความล่าช้าไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด หรือการใช้น้ำเสียงหรือแสดงกริยามารยาทที่ไม่เหมาะสม เป็นต้น

๖.๔ กรณีการปกปิด บิดเบือนข้อเท็จจริง หรือให้ข้อมูลข่าวสารที่ครบถ้วนแก่ประชาชน และผู้มาติดต่อขอรับข้อมูลข่าวสารจากทางราชการ

๖.๕ กรณีการเลือกปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของทางราชการ จนทำให้ผู้ที่มาติดต่อราชการ หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในเรื่องนั้น ๆ ได้รับความได้เปรียบหรือเสียเปรียบจากได้รับข้อมูลข่าวสารที่ไม่เท่าเทียมกัน

๗. ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ รวมทั้งการเชิดชูและรักษาไว้ซึ่งเกียรติยศ เกียรติศักดิ์ และอุดมการณ์ของข้าราชการกระทรวงกลาโหม

๗.๑ กรณีการแสดงออก ใช้กริยาวาจาไม่สมควร หรือมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม โดยไม่คำนึงถึงหน้าที่และความรับผิดชอบ ซึ่งเป็นการทำลายภาพลักษณ์ของหน่วยงาน เช่น เมาสุราจนเสียกริยา แสดงตนว่าเป็นข้าราชการก่อเหตุทะเลาะวิวาทและใช้กำลังข่มขู่ให้ผู้อื่นเกิดความหวาดกลัว หรือไม่รักษามารยาทที่ดีในการเข้าสังคม เป็นต้น

๗.๒ กรณีการไม่ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี เอารัดเอาเปรียบผู้อื่น เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน และไม่ให้ความช่วยเหลือผู้ที่ด้อยโอกาส หรือผู้อื่นที่ตกอยู่ในสภาวะอันตราย

๗.๓ กรณีการไม่รักษาชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของทางราชการและหน่วยงานของตน เช่น การพูดจาใส่ร้าย และด้อยคุณค่าหน่วยงานของตน หรือหน่วยงานอื่น เป็นต้น

๗.๔ กรณีการไม่รักษาเกียรติยศ เกียรติศักดิ์ และอุดมการณ์ของข้าราชการ กท. เช่น การแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว การพูดจาโอ้อวดและทับถมผู้อื่น การไม่รู้จักกาลเทศะ การเผยแพร่รูปภาพหรือคลิปวิดีโอที่ไม่เหมาะสมขณะสวมใส่เครื่องแบบจนทำให้เสื่อมเสียเกียรติของทหาร หรือ การปิดความรับผิดชอบและไม่ยอมรับความผิดที่เกิดขึ้นจากการกระทำของตนเอง เป็นต้น

๗.๕ กรณีการยุยงปลุกปั่นให้แตกความสามัคคีภายในหน่วยงาน หรือก่อให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะทหาร

กรมกำลังพลทหารเรือ
 เลขรับ ๑๓๕๐๐
 วันที่ ๑๘ ต.ค. ๖๕
 เวลา ๑๒:๕๗

สบ.ทร.ส่งทางระบบฯ แล้ว

กรมกำลังพลทหารเรือ
 เลขรับ ๕๓๒๖
 วันที่ ๑๕ ต.ค. ๖๕
 เวลา ๑๓:๕๐

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สบ. (สม. โทร. ๐ ๒๒๒๕ ๕๒๕๗, โทร.ทหาร ๕๒๕๓๓๕๕)
 ที่ กท ๐๒๐๑/๑๘๓๕ วันที่ ๑๕ ต.ค. ๖๕

เรื่อง ร่างคำสั่ง กท.(เฉพาะ) เรื่อง ข้อกำหนดการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม การปฏิบัติที่ควรกระทำ และไม่ควรกระทำ (Do's & Don'ts) เพื่อรักษาประมวลจริยธรรมกระทรวงกลาโหม

เสนอ ทร.

รมว.กท. ได้กรุณาอนุมัติร่างคำสั่ง กท.(เฉพาะ) เรื่อง ข้อกำหนดการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม การปฏิบัติที่ควรกระทำและไม่ควรกระทำ (Do's & Don'ts) เพื่อรักษาประมวลจริยธรรมกระทรวงกลาโหม รายละเอียดตามหนังสือ สบ.ด่วนมาก ที่ ต่อ กท ๐๒๐๑/๕๐๘๓ ลง ๒๘ ก.ย.๖๕ ที่แนบ

จึงเสนอมาเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

พล.อ.
 (พุดิประสิทธิ์ จิระมะกร)
 จก.สม.ทำการแทน
 ปล.กท.

สำนักบริหารกำลังพล กท.ทร.
 เลขรับ ๕๑๖๓
 วันที่ 18 ต.ค. 2565
 เวลา ๑๖:๕๕

เสนอ กท.ทร.
 น.อ.หญิง
 ผอ.กสบ.สบ.ทร.ทำการแทน
 จก.สบ.ทร.
 พว ๓.ค.๖๕

กองการปกครอง สบพ.กท.ทร.
 เลขรับ ๑๒๗๖
 วันที่ ๑๘ ต.ค. ๖๕
 เวลา ๑๕:๑๐

กรมกำลังพล

ด่วนมาก บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สป. (สม. โทร. ๐.๒๒๒๕ ๕๒๕๗ โทร.ทหาร ๕๒๕๓๓๕๕)

ที่ ต่อ กท. ๐๒๐๑/๕๐๘๓ วันที่

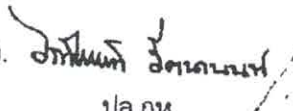
เรื่อง ร่างคำสั่ง กท. (เฉพาะ) เรื่อง ข้อกำหนดการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม
การปฏิบัติที่ควรกระทำและไม่ควรกระทำ (Do's & Don'ts) เพื่อรักษา
ประมวลจริยธรรมกระทรวงกลาโหม

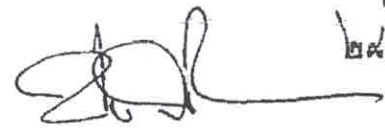
เรียน รว.กท.

เพื่อกรุณาพิจารณาอนุมัติในข้อ ๔ และลงชื่อในร่างคำสั่ง กท.

ที่แนบ

- สมศักดิ์ ไชยชัย
- สงคราม แสง

พล.อ.
ปล.กท.
๒๕ ก.ย. ๖๕

ทพท.ช.
รสมท. กท.

๓๐ ก.ย. ๖๕

ทพท.ช.
รสมท. กท.
๓๐ ก.ย. ๖๕

๕๐๗๖

ด่วนมาก

บันทึกข้อความ

สน.ปล.กท.	๗๕๖๘
เลขรับ	๗๕๖๘
วันที่	๒๗ ก.ย. ๖๕
เวลา	๑๓๐๗

ส่วนราชการ สม. (กปค.สกพ.สม. โทร. ๐ ๒๒๒๕ ๕๒๕๗, โทร.ทหาร ๕๒๕๓๓๕๕)

ที่ กท ๐๒๐๗/ ๕๐๘๓

วันที่ ๒๗ ก.ย. ๖๕

เรื่อง ร่างคำสั่ง กท.(เฉพาะ) เรื่อง ข้อกำหนดการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม การปฏิบัติที่ควรกระทำ และไม่ควรกระทำ (Do's & Don'ts) เพื่อรักษาประมวลจริยธรรมกระทรวงกลาโหม

เรียน ปล.กท.

๑. สม. ขออนุมัติร่างคำสั่ง กท.(เฉพาะ) เรื่อง ข้อกำหนดการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม การปฏิบัติที่ควรกระทำและไม่ควรกระทำ (Do's & Don'ts) เพื่อรักษาประมวลจริยธรรมกระทรวงกลาโหม

๒. ข้อเท็จจริง

๒.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๗๖ บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ และ พ.ร.บ.มาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕ ได้กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม ๗ ประการเป็นหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมตามที่บัญญัติไว้และมาตรา ๘ ให้มีคณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรมคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า "ก.ม.จ." มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านมาตรฐานทางจริยธรรมและการส่งเสริมจริยธรรมภาครัฐ และได้กำหนดระเบียบ ก.ม.จ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ การจัดทำประมวลจริยธรรม ข้อกำหนดจริยธรรม และกระบวนการรักษาจริยธรรมของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งกำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานนั้น ๆ และจะต้องประกอบด้วยกระบวนการรักษาจริยธรรมรวมถึงการติดตามและประเมินผล

๒.๒ สภากลาโหม ในฐานะเป็นองค์กรที่มีหน้าที่จัดทำประมวลจริยธรรมของข้าราชการกระทรวงกลาโหม ได้จัดทำ ระเบียบ กท. ว่าด้วยประมวลจริยธรรมและการรักษาจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๔ และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อ ๕ พ.ย.๖๔ โดยในข้อ ๘ ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการมาตรฐานจริยธรรมกระทรวงกลาโหม เรียกโดยย่อว่า "กมจ.กท." มีหน้าที่จัดทำประมวลจริยธรรมและการรักษาจริยธรรมของกระทรวงกลาโหม กำหนดนโยบาย ควบคุมกำกับดูแลการปฏิบัติในระดับกระทรวง และพิจารณาหรือทำการใด ๆ เกี่ยวกับประมวลจริยธรรม และการรักษาจริยธรรมของกระทรวงกลาโหม สำหรับ นขต.กท. และเหล่าทัพ กำหนดให้มีคณะกรรมการจริยธรรม และศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาจริยธรรมของแต่ละส่วนราชการ และในข้อ ๑๑ กำหนดให้ กมจ.กท. จัดทำข้อกำหนดการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมการปฏิบัติที่ควรกระทำ และไม่ควรกระทำ เพื่อรักษาประมวลจริยธรรมให้สอดคล้องกับบริบทตามภารกิจของกระทรวงกลาโหม และเสนอให้ รมว.กท. อนุมัติให้มีผลบังคับใช้ รวมถึงให้ส่วนราชการอาจจัดทำข้อกำหนดการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม การปฏิบัติที่ควรกระทำ และไม่ควรกระทำของส่วนราชการเพิ่มเติมได้

๒.๓ รมว.กท. ได้แต่งตั้งคณะกรรมการมาตรฐานจริยธรรม กท. (กมจ.กท.) และคณะอนุกรรมการจัดทำประมวลจริยธรรม กท. ตามคำสั่ง กท.(เฉพาะ) ที่ ๔๓๓/๖๓ ลง ๙ ธ.ค.๖๓ โดยในการประชุม กมจ.กท. ครั้งที่ ๑/๖๔ เมื่อ ๑๓ ม.ค.๖๔ และครั้งที่ ๒/๖๔ เมื่อ ๕ ก.พ.๖๔ ณ ห้องยุทธนาธิการ ในศาลาว่าการกลาโหม ซึ่งในที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบกรอบการดำเนินงานด้านจริยธรรม และให้ นขต.กท. และเหล่าทัพ จัดทำร่างข้อกำหนดการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมฯ เพื่อนำมารวบรวมจัดทำในภาพรวมของ กท. ต่อไป

/ ๒.๔ นขต.กท. ...

๒.๔ นขต.กท. และเหล่าทัพ ได้จัดทำร่างข้อกำหนดการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมของแต่ละส่วนราชการ ตามที่ กมจ.กท. กำหนดในข้อ ๒.๓ และ สม. ได้รวบรวมจัดทำในภาพรวมของ กท. ซึ่งจัดทำเป็นร่างคำสั่ง กท.(เฉพาะ) และเสนอให้คณะกรรมการจัดทำประมวลจริยธรรม กท. พิจารณา โดย รอง จก.สม./ประธานคณะกรรมการจัดทำประมวลจริยธรรม กท. ได้ประชุมคณะกรรมการจัดทำประมวลจริยธรรม กท. ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อ ๑ ก.ย.๖๕, ๑๓๓๐ ณ ห้องประชุม สม. ชั้น ๓ ในศาลาว่าการกลาโหม โดยที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบ และมีข้อเสนอแนะให้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงร่างคำสั่ง กท.(เฉพาะ) ดังกล่าว ทั้งนี้ สม. ได้ดำเนินการแก้ไขตามมติคณะกรรมการฯ รวมถึงได้เสนอให้ นขต.กท. และเหล่าทัพ พิจารณา ซึ่งทุกส่วนราชการได้ให้ความเห็นชอบเรียบร้อยแล้ว

๒.๕ รอง ปล.กท.(๑)/ประธาน กมจ.กท. ได้ประชุม กมจ.กท. ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อ ๑๔ ก.ย.๖๕, ๑๓๓๐ ณ ห้องยุทธนาธิการ ชั้น ๒ ในศาลาว่าการกลาโหม เพื่อพิจารณาร่างคำสั่ง กท.(เฉพาะ) ตามที่คณะกรรมการจัดทำประมวลจริยธรรม กท. เสนอ ตามข้อ ๒.๔ โดยในที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบร่างคำสั่ง กท.(เฉพาะ) ดังกล่าว รายละเอียดตามเอกสารที่แนบ สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

๒.๕.๑ ร่างคำสั่ง กท.(เฉพาะ)

๒.๕.๒ ผนวกประกอบคำสั่ง ดังนี้

๒.๕.๒.๑ ผนวก ก ข้อกำหนดการปฏิบัติที่ควรกระทำและไม่ควรกระทำตามประมวลจริยธรรม (Do's & Don'ts) ประกอบด้วย บททั่วไป ซึ่งได้อธิบายที่มาและความสำคัญ รวมถึงนิยามศัพท์และการอธิบายความหมายที่สำคัญ และข้อกำหนดการปฏิบัติที่ควรกระทำและไม่ควรกระทำตามประมวลจริยธรรม (Do's & Don'ts) พร้อมด้วยอย่างสถานการณ์

๒.๕.๒.๒ ผนวก ข การกำหนดมาตรการจูงใจเพื่อพัฒนาและส่งเสริมพฤติกรรมทางจริยธรรมที่ดี และมาตรการที่ใช้บังคับมิให้มีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม ซึ่งเป็นการกำหนดมาตรการจูงใจเพื่อพัฒนาและส่งเสริมให้มีพฤติกรรมทางจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดี และการกำหนดมาตรการที่ใช้บังคับแก่ข้าราชการกระทรวงกลาโหม โดยมีพฤติกรรมที่เป็นการฝ่าฝืนมาตรฐานทางจริยธรรมหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม

๓. สม. พิจารณาแล้วเห็นว่า การจัดทำร่างคำสั่ง กท.(เฉพาะ) เรื่อง ข้อกำหนดการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม การปฏิบัติที่ควรกระทำและไม่ควรกระทำ (Do's & Don'ts) เพื่อรักษาประมวลจริยธรรมกระทรวงกลาโหม เป็นไปตามผลการพิจารณาของคณะกรรมการมาตรฐานจริยธรรม กท. ซึ่งดำเนินการเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ในข้อ ๒.๑ และข้อ ๒.๒ รวมทั้งสอดคล้องกับบริบทตามภารกิจของ กท. ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย เห็นควรดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ อนุมัติร่างคำสั่ง กท.(เฉพาะ) เรื่อง ข้อกำหนดการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม การปฏิบัติที่ควรกระทำและไม่ควรกระทำ (Do's & Don'ts) เพื่อรักษาประมวลจริยธรรมกระทรวงกลาโหม ตามข้อ ๒.๕

๓.๒ ให้ นขต.กท. และเหล่าทัพ ถือปฏิบัติ ตามข้อ ๓.๑

๔. ข้อเสนอ เห็นควรดำเนินการตามพิจารณาในข้อ ๓

จึงเรียนมาเพื่อกรุณานำเรียน รว.กท. พิจารณาอนุมัติในข้อ ๔ และลงชื่อตามร่างคำสั่ง กท.(เฉพาะ)

ที่แนบ

พล.อ.

(จิริวิทย์ เดชจรัสศรี)

จก.สม.

พลจ.๑๒.

ของ ปล.กท.

๑๕ ก.ย.๖๕

(สำเนา)

คำสั่งกระทรวงกลาโหม

(หน่วยรับ)

(เฉพาะ)

ที่ ๓๕๘/๖๕

เรื่อง ข้อกำหนดการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม การปฏิบัติที่ควรกระทำและไม่ควรกระทำ (Do's & Don'ts) เพื่อรักษาประมวลจริยธรรมกระทรวงกลาโหม

เพื่อให้การบริหารจัดการและขับเคลื่อนงานด้านจริยธรรม รวมถึงการรักษาประมวลจริยธรรม กท. เป็นไปตามระเบียบ กท. ว่าด้วยประมวลจริยธรรมและการรักษาจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๔

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบกับความในข้อ ๑๑ ของระเบียบ กท. ว่าด้วยประมวลจริยธรรมและการรักษาจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๔ จึงกำหนดการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม การปฏิบัติที่ควรกระทำและไม่ควรกระทำ (Do's & Don'ts) ตามผนวก ก และการกำหนดมาตรการจูงใจ เพื่อพัฒนาและส่งเสริมพฤติกรรมทางจริยธรรมที่ดี และมาตรการที่ใช้บังคับมิให้มีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม ตามผนวก ข แนบท้ายคำสั่งนี้ เพื่อให้ข้าราชการ กท. ถือปฏิบัติ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕

(ลงชื่อ) พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา
(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

การแจกจ่าย

- ปล.กท., รอง ปล.กท.(๑), (๒), (๓), (๔), ปช.พิเศษ สป., ปช.สป. และ หน.ฝสธ.ประจำ ปล.กท.
- สร., ทท., บก.ทท., ทบ., ทร. และ ทอ.
- สน.ปล.กท., สพร.กท., สลก.สป., สนผ.กท., สงป.กท., ๓น., ศอพท., พท.ศอพท., อท.ศอพท., รภท.ศอพท., ศอว.ศอพท., กก.กท., กกส.กท., วท.กท., ทสอ.กท., สสน.สป., สยธ.สสน.สป., สนท.สสน.สป. และ สदन.กท.
- จก.สม., รอง จก.สม., ผช.จก.สม.(๑) และ (๒)
- นขต.สม., นขต.สนผ.สม., นขต.สภท.สม. และ นขต.สภกท.สม.

สำเนาถูกต้อง

พ.อ.
(ชวพล เกตุชู)
ผอ.กปก.สภท.สม.
๕ ต.ค.๖๕

ส.ต.ณัฐภา พิภพ/ทาน

ผนวก ก ข้อกำหนดการปฏิบัติที่ควรกระทำและไม่ควรกระทำตามประมวลจริยธรรม (Do's & Don'ts) ประกอบคำสั่ง กท.(เฉพาะ) ที่ ๓๕๘/๖๕ ลง ๓๐ ก.ย.๖๕

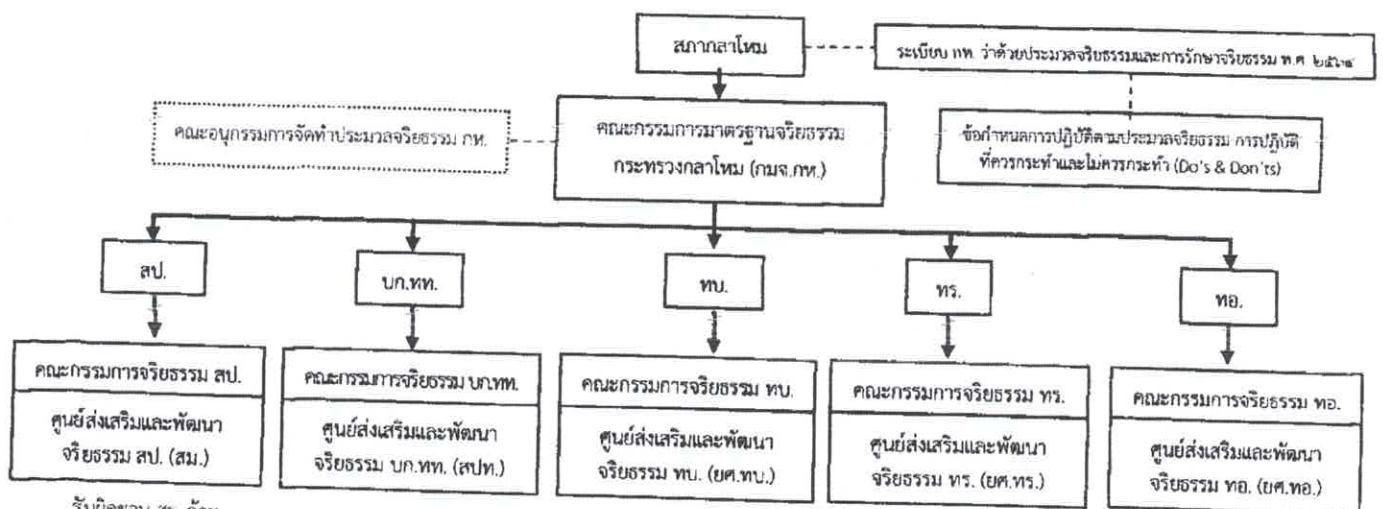
๑. บททั่วไป

๑.๑ ที่มาและความสำคัญ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๗๖ วรรคสาม บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ และ พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕ ได้กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม ๗ ประการเป็นหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมตามที่บัญญัติไว้และมาตรา ๘ ให้มีคณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรมคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า "ก.ม.จ." มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านมาตรฐานทางจริยธรรมและการส่งเสริมจริยธรรมภาครัฐ และได้กำหนดระเบียบ ก.ม.จ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำประมวลจริยธรรม ข้อกำหนดจริยธรรม และกระบวนการรักษาจริยธรรมของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งกำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานนั้น ๆ และจะต้องประกอบด้วยกระบวนการรักษาจริยธรรมรวมถึงการติดตามและประเมินผล

สภาทนายความ ในฐานะเป็นองค์กรที่มีหน้าที่จัดทำประมวลจริยธรรมของข้าราชการ กท. ได้จัดทำ ระเบียบ กท. ว่าด้วยประมวลจริยธรรมและการรักษาจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๔ และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อ ๕ พ.ย.๖๔ โดยในข้อ ๘ ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการมาตรฐานจริยธรรมกระทรวงทนายความ เรียกโดยย่อว่า "กมจ.กท." มีหน้าที่จัดทำประมวลจริยธรรมและการรักษาจริยธรรมของ กท. กำหนดนโยบายควบคุมกำกับดูแลการปฏิบัติในระดับกระทรวง และพิจารณาหรือทำการใด ๆ เกี่ยวกับประมวลจริยธรรมและการรักษาจริยธรรมของ กท. สำหรับ บชต.กท. และเหล่าทัพ กำหนดให้คณะกรรมการจริยธรรม และศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาจริยธรรมของแต่ละส่วนราชการ

ซึ่งในข้อ ๑๑ กำหนดให้ กมจ.กท. จัดทำข้อกำหนดการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม การปฏิบัติที่ควรกระทำและไม่ควรกระทำ เพื่อรักษาประมวลจริยธรรมให้สอดคล้องกับบริบทตามภารกิจของ กท. และเสนอให้ รมว.กท. อนุมัติให้มีผลบังคับใช้ รวมถึงให้ส่วนราชการอาจจัดทำข้อกำหนดการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม การปฏิบัติที่ควรกระทำ และไม่ควรกระทำของส่วนราชการเพิ่มเติมได้

รับผิดชอบ สร. ด้วย

แผนผังการบริหารจัดการและขับเคลื่อนงานด้านจริยธรรมของ กท.

๑.๒ นิยามศัพท์และการอธิบายความหมายที่สำคัญ

เพื่อให้เกิดความชัดเจนและป้องกันความสับสนในความหมายของศัพท์ที่สำคัญ ซึ่งเกี่ยวข้องกับประมวลจริยธรรม โดยคำศัพท์ที่สำคัญที่เป็นพื้นฐานของประมวลจริยธรรมมีดังนี้

๑.๒.๑ **ข้าราชการ กท.** หมายถึง ข้าราชการทหาร ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการทหาร ข้าราชการพลเรือนกลาโหม และให้หมายความรวมถึง ทหารกองประจำการ นักเรียนในสังกัดกระทรวงกลาโหม เจ้าหน้าที่ทางทหาร พนักงานราชการ ลูกจ้าง กรรมการ ผู้ปฏิบัติงานอื่น ในสังกัดกระทรวงกลาโหม และบุคคลที่ทำหน้าที่ทหารตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด

๑.๒.๒ **คุณธรรม** หมายถึง สภาพความดีงามภายในจิตใจอันเป็นพื้นฐานที่จะนำไปสู่การประพฤติและปฏิบัติตนที่ดี (ระเบียบ กท. ว่าด้วยประมวลจริยธรรมและการรักษাজริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๔)

๑.๒.๓ **จริยธรรม** หมายถึง ข้อปฏิบัติ ซึ่งกำหนดเพื่อเป็นแนวทางการประพฤติและปฏิบัติตนที่ดี (ระเบียบ กท. ว่าด้วยประมวลจริยธรรมและการรักษাজริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๔)

๑.๒.๔ **มาตรฐานทางจริยธรรม** คือหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ (พ.ร.บ. มาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒)

๑.๒.๕ **ประมวลจริยธรรม** หมายถึง ประมวลกฎเกณฑ์ ความประพฤติ ข้อปฏิบัติ ที่ได้กำหนดเป็นแนวทางการประพฤติและปฏิบัติตนที่ดี มีองค์กรหรือหน่วยงานควบคุม ซึ่งประมวลจริยธรรมของ กท. มี ๗ ประการ สรุปได้ว่า

๑.๒.๕.๑ ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ

๑.๒.๕.๒ ซื่อสัตย์ สุจริต มีจิตสำนึกที่ดีและรับผิดชอบต่อหน้าที่

๑.๒.๕.๓ กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม

๑.๒.๕.๔ การพิทักษ์รักษาผลประโยชน์ของชาติ

๑.๒.๕.๕ การมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐานและคุณภาพของงาน

๑.๒.๕.๖ ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม ให้การช่วยเหลือและบริการแก่ประชาชน

๑.๒.๕.๗ ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ

๑.๒.๖ **ข้อกำหนดการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม** คือ การกำหนดแนวทางปฏิบัติสำหรับประมวลจริยธรรมทั้ง ๗ ประการ เพื่อสร้างความชัดเจนให้แก่กำลังพลในการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม

๑.๒.๗ **อุดมการณ์ของข้าราชการ กท.** คือ มาตรฐานแห่งความดีงามในหน้าที่ของข้าราชการ กท. ที่ต้องมุ่งมั่นอุทิศตนเพื่อให้บรรลุถึง

๒. ข้อกำหนดการปฏิบัติที่ควรกระทำและไม่ควรกระทำตามประมวลจริยธรรม (Do's & Don'ts)

การกำหนดแนวทางปฏิบัติสำหรับประมวลจริยธรรมทั้ง ๗ ประการ ตามระเบียบ กท. ว่าด้วยประมวลจริยธรรมและการรักษাজริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่กำหนดให้ข้าราชการ กท. จักต้องยึดถือและปฏิบัติตนเพื่อรักษাজริยธรรม เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ดังกล่าวข้างต้น จึงได้กำหนดการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม การปฏิบัติที่ควรกระทำและไม่ควรกระทำ เพื่อรักษาประมวลจริยธรรมในภาพรวมของ กท. เพื่อสร้างความเข้าใจให้กำลังพล ลดความสับสนเกี่ยวกับพฤติกรรมสีเทา และเพื่อเป็นแนวทางในการประพฤติตนตามประมวลจริยธรรม ดังนี้

๒.๑ ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ โดยการพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งเอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งเขตอำนาจรัฐ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ทั้งจักต้องพิทักษ์ รักษา ปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ และเชิดชู รักษาไว้ ซึ่งพระบรมเดชานุภาพแห่งพระมหากษัตริย์เจ้า รวมถึงการนำหลักคำสอนที่ถูกต้องของศาสนามาปฏิบัติให้เกิดคุณธรรมนำไปสู่ความประพฤติและการปฏิบัติตนตามประมวลจริยธรรมกระทรวงกลาโหมอย่างเคร่งครัด

สาระสำคัญ

พึงส่งเสริม สนับสนุนและพิทักษ์รักษาสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ การรักษาผลประโยชน์และชื่อเสียงของประเทศชาติ การปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา การเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ รวมทั้ง ไม่ต่อต้านการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยการพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งเอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งเขตอำนาจรัฐ รวมถึงการนำหลักคำสอนที่ถูกต้องของศาสนามาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตตามประมวลจริยธรรมของ กท.

๒.๑.๑ ข้อกำหนดที่ควรปฏิบัติ (Do's) เช่น

๒.๑.๑.๑ ยึดมั่น เสียสละ และอุทิศตน เพื่อพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งเอกราชและอธิปไตยของชาติ

๒.๑.๑.๒ กระทำการไปในทางที่ดี และยึดมั่นในหลักการของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข

๒.๑.๑.๓ ไม่เพิกเฉยต่อการกระทำใด ๆ ที่เป็นการดูหมิ่นเหยียดหยามหรือไม่กระทำการอันเป็นการทำลายสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

๒.๑.๑.๔ แสดงออกถึงความเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์และไม่ละเมิดองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี และพระราชทายาท ไม่ว่าทางกายหรือทางวาจา และปฏิบัติตนตามแนวทางพระราชดำริ

๒.๑.๑.๕ ตระหนักและยึดมั่นในคุณความดีและประพฤติตนให้สอดคล้องกับคำสอนหรือหลักปฏิบัติของศาสนาที่ตนนับถือและเคารพในความแตกต่างของการนับถือศาสนา เป็นต้น

๒.๑.๒ ข้อกำหนดที่ไม่ควรปฏิบัติ (Don'ts) เช่น

๒.๑.๒.๑ แสดงพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความเคลือบแคลงสงสัยว่าเป็นการต่อต้านการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๒.๑.๒.๒ ประพฤติปฏิบัติตนและปฏิบัติหน้าที่โดยไม่คำนึงถึงความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นต่องาน องค์กร รัฐบาล ประชาชน หรือประเทศชาติ

๒.๑.๒.๓ ปล่อยปลະละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นว่ามีกรกระทำที่ไม่จงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

๒.๑.๒.๔ วิจารณ์สถาบันพระมหากษัตริย์ในทางเสื่อมเสียไม่ว่ากรณีใด ๆ หรือ นำสถาบันพระมหากษัตริย์ไปแอบอ้างเพื่อหาประโยชน์ให้แก่ตนเอง

๒.๑.๒.๕ ไม่ปฏิบัติตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ หรือดูหมิ่น ส่อเสียด ล้อเลียนหลักปฏิบัติตามความเชื่อและความศรัทธาของผู้ที่นับถือศาสนาอื่น และละเมิดหลักสำคัญทางศีลธรรม ศาสนา และประเพณี เป็นต้น

๒.๑.๓ ลักษณะตัวอย่างสถานการณ์ที่เป็นการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมหรือฝ่าฝืนประมวลจริยธรรม

๒.๑.๓.๑ การปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม เช่น

สถานการณ์ ๑ : นางสาวดาว พนักงานราชการคนหนึ่ง มีความกระตือรือร้น และอาสาสมัครทุกครั้งที่มีโอกาส ในการเข้าร่วมพิธีสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์

๒.๒.๑ ข้อกำหนดที่ควรปฏิบัติ (Do's) เช่น

๒.๒.๑.๑ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โดยยึดหลักความถูกต้องตามหลักกฎหมาย ไม่กระทำการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบในงานหรืออาชีพของตน

๒.๒.๑.๒ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรอบคอบ ถูกต้อง รวดเร็ว เต็มกำลังความสามารถ และกล้ารับผิดชอบในความผิดพลาดที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่

๒.๒.๑.๓ มีจิตสำนึกต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ รู้จักการทำงานเป็นทีม และมีความละเอียดรอบคอบในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของทางราชการและประชาชน

๒.๒.๑.๔ ปฏิบัติหน้าที่และงานด้วยความรับผิดชอบภายใต้กรอบของกฎหมาย ตลอดจนข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง และแบบธรรมเนียมทหารที่กำหนดอย่างเคร่งครัด

๒.๒.๑.๕ หัวหน้าส่วนราชการและผู้บังคับบัญชาส่วนราชการทุกระดับชั้นต้องปกครองผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาด้วยความเที่ยงธรรม และควบคุมให้ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมโดยเคร่งครัด เป็นต้น

๒.๒.๒ ข้อกำหนดที่ไม่ควรปฏิบัติ (Don'ts) เช่น

๒.๒.๒.๑ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความไม่ซื่อสัตย์สุจริตไม่คำนึงถึงหลักกฎหมายหลักวิชาการ และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง และแสดงออกถึงพฤติกรรมที่มีนัยเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบเป็นการทำให้เสื่อมเสียแก่หน่วยงาน

๒.๒.๒.๒ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความไม่ตั้งใจ ไม่รอบคอบ ไม่ถูกต้อง ไม่เต็มกำลังความสามารถ หลีกเลียง หรือละเลยการปฏิบัติตามข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง และแบบธรรมเนียมทหาร และไม่รับผิดชอบในความผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่

๒.๒.๒.๓ ให้ข้อมูลที่ไม่ถูกต้องต่อผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงานหรือบุคคลอื่น ๆ โดยเจตนา หรือนำผู้บังคับบัญชาไปกล่าวอ้างโดยที่ท่านมิได้สั่งการ

๒.๒.๒.๔ เบียดเบียนทรัพยากรทางราชการเพื่อประโยชน์ตนเอง เช่น เงิน เวลา สิ่งของอื่น ๆ หรือ ทำกิจกรรมทั้งที่เกี่ยวข้อง หรือไม่เกี่ยวข้องกับงานที่อาจทำให้หน่วยงานเสื่อมเสียชื่อเสียง

๒.๒.๒.๕ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารหรือข่าวสารของทางราชการที่ตนทราบจากการดำรงตำแหน่งหน้าที่ของตนโดยไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ ปกปิดข้อมูลที่เป็นแก่บุคคลอื่นที่จำเป็นต้องทราบ และใช้เทคโนโลยีสื่อสารส่งคมไปในทางที่ไม่เหมาะสม เป็นต้น

๒.๒.๓ ลักษณะตัวอย่างสถานการณ์ที่เป็นการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม หรือฝ่าฝืนประมวลจริยธรรม

๒.๒.๓.๑ การปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม เช่น

สถานการณ์ ๑ : พลทหารเอก ปฏิบัติหน้าที่เวรยามตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา ด้วยความตั้งใจและเต็มความสามารถ

สถานการณ์ ๒ : ร้อยโทแดง อนุญาตให้ผู้ใต้บังคับบัญชาร้องทุกข์ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม

สถานการณ์ ๓ : นักเรียนนายสิบหนึ่ง และนักเรียนนายสิบสอง ตั้งใจศึกษาวิชาทหาร และเป็นแบบอย่างที่ดีให้นักเรียนนายสิบรุ่นน้อง

สถานการณ์ ๔ : พันเอกดำ พิจารณาเลื่อนเงินเดือนเป็นบำเหน็จประจำปีให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา โดยพิจารณาจากผลการปฏิบัติงาน อย่างเสมอภาค และเป็นธรรม

สถานการณ์ ๕ : เรือเอกขาว ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา แม้จะต้องปฏิบัติหน้าที่ในวันหยุดนักขัตฤกษ์ เป็นต้น

๒.๒.๓.๒ การฝ่าฝืนประมวลจริยธรรม เช่น

สถานการณ์ ๑ : พันเอกไก่ ส่งข้อมูลเรื่องการสรรหาผู้ประกอบการร้านค้าสวัสดิการในหน่วยให้บุคคลภายนอก อันเป็นการเอื้อประโยชน์ให้ผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง

สถานการณ์ ๒ : นายแก้ว พนักงานราชการทิ้งขยะของหน่วยงานโดยไม่จัดเก็บให้อยู่ในสภาพที่เรียบร้อย ทำให้ส่งกลิ่นเหม็นและเกิดความยุ่งยากต่อเจ้าหน้าที่อื่น

สถานการณ์ ๓ : นาวาอากาศโทเหลือง มอบหมายภารกิจให้ผู้ใต้บังคับบัญชา นายโดนายหนึ่ง โดยอคติ

สถานการณ์ ๔ : นายสมปอง ลูกจ้างประจำของหน่วยงานหนึ่ง นำกระดาษเอ ๔ ของทางราชการเป็นจำนวนมาก ให้บุตรสาวนำไปใช้ทำรายงานส่งอาจารย์

สถานการณ์ ๕ : นาวาโทสุรชัย พบเห็นว่าเอกสารเร่งด่วนที่ผู้บังคับบัญชาลงนามแล้ว แต่กลับปกปิดไม่แจ้งให้ นาวาโทสมชาย ซึ่งเป็นเจ้าของเรื่องทราบ ทำให้หน่วยงานไม่สามารถดำเนินการได้ภายในกำหนดเวลา เป็นต้น

๒.๓ กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม โดยการยืนหยัดกระทำในสิ่งที่ถูกต้องเป็นธรรมและถูกกฎหมาย

สาระสำคัญ

พึงมีความกล้าในการตัดสินใจปฏิบัติหน้าที่ด้วยความถูกต้องชอบธรรม และกล้าแสดงความคิดเห็นหรือคัดค้านในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง รวมทั้งไม่ยอมทำในสิ่งที่ไม่เหมาะสมเพียงเพื่อรักษาประโยชน์หรือสถานภาพของตนเอง

๒.๓.๑ ข้อกำหนดที่ควรปฏิบัติ (Do's) เช่น

๒.๓.๑.๑ ปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้องชอบธรรม กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง และถูกกฎหมาย โดยยึดถือประโยชน์ของประเทศชาติเป็นหลัก

๒.๓.๑.๒ รับผิดชอบต่อผลการกระทำของตนเอง อธิบายสิ่งที่ตนได้ปฏิบัติอย่างมีเหตุผลและชอบธรรม ถ้ารับผิดชอบต่อผลของการกระทำที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการตัดสินใจของตนเอง โดยไม่โยนความรับผิดชอบไปให้ผู้อื่น

๒.๓.๑.๓ กล้าร้องเรียน แสดงความคิดเห็น หรือทักท้วงเมื่อพบว่ามีการกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง แม้ผู้กระทำผิดจะเป็นเพื่อนร่วมงาน หรือผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานเดียวกัน

๒.๓.๑.๔ ปฏิบัติงานตามหลักวิชา หลักการ จรรยาบรรณ และปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอย่างเคร่งครัด โดยไม่หวั่นเกรงต่อการข่มขู่หรืออิทธิพล

๒.๓.๑.๕ ใช้ดุลพินิจอย่างมีเหตุมีผลในการตัดสินใจ กระทำหรือไม่กระทำการใดด้วยความสุจริตใจ พิจารณาไตร่ตรองข้อเสนอนะและคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญด้วยความรอบคอบ เพื่อประโยชน์ของส่วนรวมหรือประชาชนเป็นสำคัญ เป็นต้น

๒.๓.๒ ข้อกำหนดที่ไม่ควรปฏิบัติ (Don'ts) เช่น

๒.๓.๒.๑ ไม่รับผิดชอบหรือปล่อยปละละเลยหน้าที่ของตนตามที่ได้รับมอบหมาย หรือเพิกเฉยต่อการทุจริตคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นภายในหน่วยงาน หรือเมื่อพบเห็นว่ามีกระทำความผิดในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง หรือไม่เป็นธรรม

๒.๓.๒.๒ การปฏิบัติ การใช้หรือแนะนำให้ใช้ช่องว่างของกฎหมาย ในการปฏิบัติในทางที่ไม่ถูกต้องและไม่ชอบธรรม เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่น

๒.๓.๒.๓ ปกปิด หรือบิดเบือนข้อมูลและข้อเท็จจริง เพื่อให้ตนเองพ้นจากความผิด

๒.๓.๒.๔ ไม่ตัดสินใจ หรือตัดสินใจช้า ไม่ทันการณ์ หรือ ตัดสินใจโดยใช้ความรู้สึกส่วนตัวเป็นที่ตั้งโดยไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนราชการ ไม่แสวงหาข้อมูลและข้อเท็จจริงให้ครบถ้วนเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ

๒.๓.๒.๕ แสดงความคิดเห็นซึ่งขัดต่อนโยบายและแนวปฏิบัติ ผ่านช่องทางโซเชียลมีเดียหรือช่องทางสื่อสารอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็ช่องทางบัญชีส่วนตัวหรือบัญชีของทางราชการ เป็นต้น

๒.๓.๓ ลักษณะตัวอย่างสถานการณ์ที่เป็นการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม หรือฝ่าฝืนประมวลจริยธรรม

๒.๓.๓.๑ การปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม เช่น

สถานการณ์ ๑ : จำเอก ทำหน้าที่นายสิบสุทกรรมของกองพันรับผิดชอบประกอบอาหารให้พลทหาร ปฏิเสธที่จะลดคุณภาพอาหารเพื่อให้มีเงินเหลือนำไปเป็นค่าใช้จ่ายอย่างอื่น

สถานการณ์ ๒ : ในขณะที่ผู้หมู่สุรพล กำลังขับรถมอเตอร์ไซค์เพื่อไปปฏิบัติราชการในช่วงเช้า ได้เจอกับรถฉุกเฉินของโรงพยาบาลแห่งหนึ่งกำลังเปิดไซเรนเพื่อนำผู้ป่วยหนักไปเข้าการรักษา แต่รถติดมาก ผู้หมู่สุรพล จึงตัดสินใจลงไปช่วยโบกให้รถอื่นขยับเพื่อเปิดช่องทาง รวมถึงขับนำเปิดทางจนรถฉุกเฉินของโรงพยาบาลไปถึงจุดหมายได้ทันเวลา

สถานการณ์ ๓ : ผู้พันโต้ง ปฏิเสธรับสินน้ำใจเป็นเงินสดจากบริษัทเอกชนที่ขณะการประมูลการตัดชุดฝึกให้กำลังพลภายในหน่วยงาน

สถานการณ์ ๔ : เรืออากาศโทเพชร มีความกล้าที่จะรายงานการกระทำความผิดของผู้บังคับบัญชา เมื่อพบเห็นว่าผู้บังคับบัญชาสวนสามพันงานราชการหญิงในหน่วยงาน

สถานการณ์ ๕ : เรือเอกสาม น้อมรับความผิดพลาดทางธุรการในการตรวจสอบเอกสารสัญญาของหน่วยงานกับหน่วยงานภายนอก และดำเนินการประสานงานเพื่อแก้ไขอย่างทันท่วงที เป็นต้น

๒.๓.๓.๒ การฝ่าฝืนประมวลจริยธรรม เช่น

สถานการณ์ ๑ : สิบเอกชาติ พบเห็นคนร้ายวิ่งราวทรัพย์สินประชาชนซึ่งหน้าแต่ปฏิเสธที่จะให้การช่วยเหลือ หรือดำเนินการใด ๆ

สถานการณ์ ๒ : นางสาวเก๋ ซึ่งเป็นพนักงานราชการ ลัดแถวเข้าคิว เพื่อซื้ออาหารในโรงอาหาร

สถานการณ์ ๓ : จำโทโก้ ขออนุญาตผู้บังคับบัญชาลาป่วย ทั้ง ๆ ที่ไม่ได้ป่วยจริง เพื่อไปเที่ยวต่างจังหวัดกับแฟนสาว โดยไม่ใช้วันลาพักผ่อน

สถานการณ์ ๔ : นาวาอากาศโทพิท เป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุได้ลงนามตรวจสอบพัสดุครบถ้วน ทั้งที่ยังไม่ได้ตรวจสอบตามความเป็นจริง

สถานการณ์ ๕ : นักเรียนนายร้อยเอิร์ท กตฤกษ์ใจ และกตเชษฐ์ศิลป์ ที่มีลักษณะอันอาจทำให้ประชาชนเกิดความเข้าใจผิดในการปฏิบัติหน้าที่ของทหาร เป็นต้น

๒.๔ การพิทักษ์รักษามลประโยชน์ของชาติ ยึดถือประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัวและไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน รวมถึงมีจิตสาธารณะ ให้ความช่วยเหลือสังคมในทุกโอกาสที่สามารถทำได้

สาระสำคัญ

พึงปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมอันได้แก่ประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนเป็นที่ตั้ง มีความเสียสละ และมีจิตสาธารณะในการปฏิบัติหน้าที่เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน รวมทั้งไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการแสวงหาประโยชน์ทับซ้อน ให้ความช่วยเหลือสังคมในทุกโอกาสที่สามารถทำได้

๒.๔.๑ ข้อกำหนดที่ควรปฏิบัติ (Do's) เช่น

๒.๔.๑.๑ สามารถแยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน ไม่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากตำแหน่งหน้าที่ และยึดถือประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตัว

๒.๔.๑.๒ ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดถือประโยชน์ของทางราชการประชาชนหรือประเทศชาติเป็นสำคัญ เช่น ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่โดยไม่ดำเนินการอื่นจะเป็นการสร้างการผูกมัดหรือรับว่าจะดำเนินการในเรื่องที่อยู่นอกเหนืออำนาจหน้าที่ของตนโดยจงใจ

๒.๔.๑.๓ มีจิตสาธารณะ จิตอาสา อุทิศตนปฏิบัติหน้าที่ เสียสละและอุทิศตนในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อพิทักษ์รักษามลประโยชน์ของชาติ และประชาชน

๒.๔.๑.๔ ตระหนักในบทบาทการเป็นประชาชนที่ดีตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้

๒.๔.๑.๕ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และให้การช่วยเหลือต่อบุคคลอื่นที่ด้อยโอกาสหรือให้การช่วยเหลือต่อสาธารณชน ในโอกาสอันสมควร เป็นต้น

๒.๔.๒ ข้อกำหนดที่ไม่ควรปฏิบัติ (Don'ts) เช่น

๒.๔.๒.๑ ใช้เวลาราชการ เงิน ทรัพย์สิน บุคลากร บริการ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกของทางราชการ เพื่อประโยชน์ส่วนตัวของตนเองหรือผู้อื่น โดยไม่ได้รับอนุญาตหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย

๒.๔.๒.๒ กระทำการใดในขณะที่ดำรงตำแหน่ง หรือปฏิบัติการใดในฐานะส่วนตัวซึ่งก่อให้เกิดความเคลือบแคลงหรือสงสัยว่าจะขัดกับประโยชน์ส่วนรวมที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนหรือหน้าที่ของตน

๒.๔.๒.๓ ใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวที่ตนมีต่อบุคคลอื่นไม่ว่าจะเป็นญาติพี่น้องพรรคพวก เพื่อนฝูง หรือผู้มีบุญคุณส่วนตัว มาประกอบการใช้ดุลยพินิจให้เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลหรือปฏิบัติต่อบุคคลต่างจากบุคคลอื่น

๒.๔.๒.๔ ปฏิบัติงานโดยมุ่งให้เกิดประโยชน์ของตัวเองมากกว่าคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวม โดยไม่คำนึงถึงความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับหน่วยงาน สังคม และผลประโยชน์ของชาติ

๒.๔.๒.๕ ใช้ตำแหน่งหน้าที่เรียกรับ ยอมรับหรือดำเนินการอื่นใดเพื่อแสวงหาประโยชน์ส่วนตัวหรือพวกพ้องเครือข่าย ในลักษณะผลประโยชน์ทับซ้อน หรือละเว้นการดำเนินการใด ๆ ที่ประสงค์จะให้ตนเองได้รับประโยชน์ตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่ เป็นต้น

๒.๔.๓ ลักษณะตัวอย่างสถานการณ์ที่เป็นการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม หรือฝ่าฝืนประมวลจริยธรรม

๒.๔.๓.๑ การปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม เช่น

สถานการณ์ ๑ : จำเอกกองอาจ รับรายงานต่อกรมป่าไม้เมื่อพบเห็น ผู้บุกรุกเข้าไปทำกินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

เพื่อสาธารณะประโยชน์

สถานการณ์ ๒ : ร้อยเอกหญิงโสภี บริจาคเงินให้โรงพยาบาล

สถานการณ์ ๓ : ผู้พันโต ส่งกำลังพลที่อยู่ในบังคับบัญชา ช่วยเหลือประชาชนที่ประสบเหตุอุทกภัยในพื้นที่ประสบภัยโดยเร่งด่วน ทั้งที่ยังไม่ได้รับการประสานขอความช่วยเหลือ

สถานการณ์ ๔ : พลเรือโทเอ ให้บริษัทของญาติพี่น้องตนเองถอนตัว ออกจากการประมูลในโครงการที่ตนเองมีส่วนเกี่ยวข้อง แม้มันมิใคร่รู้ความจริงนี้

สถานการณ์ ๕ : พลอาสาสมัครทหารพรานสอง เก็บขยะที่โถงทางเดิน แม้มิใช่ภาระหน้าที่ของตนเอง เป็นต้น

๒.๔.๓.๒ การฝ่าฝืนประมวลจริยธรรม เช่น

สถานการณ์ ๑ : สิบโทบี แกล้งหลับหูหลับตาให้รถชนของหนีภาษี ผ่านด่านที่ตัวเองรับผิดชอบ

สถานการณ์ ๒ : ว่าที่ร้อยโทเอก ซึ่งเป็นทหารอาสา รู้เห็นการกระทำ ที่ผิดกฎหมายแต่ไม่ยอมแจ้งผู้ที่เกี่ยวข้องหรือเข้าไปแจ้งเบาะแสในชั้นการสอบสวนของพนักงานสอบสวน

สถานการณ์ ๓ : จำโชค ซึ่งทำหน้าที่จำกองร้อย ให้ภรรยา มาขายอาหารช่วงค่ำให้แก่พลทหารในบังคับบัญชาโดยคิดราคาแพงกว่าปกติ

สถานการณ์ ๔ : จำเอกสมยศ ปฏิบัติหน้าที่สุทกรรม นำอาหาร ที่ประกอบเลี้ยงให้พลทหารกองประจำการในแต่ละวัน กลับไปให้ครอบครัวรับประทานด้วย

สถานการณ์ ๕ : นางสาวสาม ลูกจ้างประจำ หลีกเลี้ยงหรือหลบ เลี่ยงการเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณะประโยชน์ของหน่วย เป็นต้น

๒.๕ การมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐานและคุณภาพของงาน มีการปฏิบัติ ราชการด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้

สาระสำคัญ

มุ่งมั่น อุทิศตน ปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้บรรลุผล สัมฤทธิ์ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและคิดถึงประโยชน์และความคุ้มค่า ในการใช้ทรัพยากรของรัฐ รักษามาตรฐานและคุณภาพของงาน มีการปฏิบัติราชการด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ด้วยการมุ่งถึงความเป็นเลิศของงาน

๒.๕.๑ ข้อกำหนดที่ควรปฏิบัติ (Do's) เช่น

๒.๕.๑.๑ ปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ ละเอียดรอบคอบ มุ่งมั่น ขยัน อดทนเพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายทันตามกำหนดเวลา โดยได้ผลลัพธ์อย่างคุ้มค่าทั้งในส่วนของ การใช้ เงิน เวลา และทรัพยากร อย่างประหยัดมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๒.๕.๑.๒ เชื่อมมั่นในระบบการทำงานเป็นทีม ร่วมมือร่วมใจช่วยกันปฏิบัติงาน ด้วยความเต็มใจสุดความสามารถ ประสานงานกับทีมงานและฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้เกิดความเข้าใจในเป้าหมาย และเนื้อหาสาระของงานที่ตรงกัน

๒.๕.๑.๓ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรอบคอบ รวดเร็ว และความระมัดระวังอย่างเต็มกำลังความสามารถตามคุณภาพและมาตรฐานวิชาชีพและกล้ารับผิดชอบในความผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งพร้อมรับการตรวจสอบจากบุคคลหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการตรวจสอบ

๒.๕.๑.๔ มุ่งพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยการใฝ่หาความรู้และนำความรู้ความเชี่ยวชาญไปใช้พัฒนาตนเองและสร้างสรรค์งานเพื่อส่วนรวม รวมทั้งพยายามรักษามาตรฐานการทำงาน

๒.๕.๑.๕ รับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และคำวิจารณ์ที่มีเหตุผล พร้อมทั้งจะตอบหรือชี้แจงอย่างมีเหตุผลและอธิบายเหตุผลให้แก่ผู้ร่วมงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และนำความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ไปใช้ในการปฏิบัติงาน และ/หรือประกอบพิจารณาพัฒนาการทำงานให้ดียิ่งขึ้น เป็นต้น

๒.๕.๒ ข้อกำหนดที่ไม่ควรปฏิบัติ (Don'ts) เช่น

๒.๕.๒.๑ ปฏิบัติงานโดยไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน ขาดความรู้หรือทักษะในงาน ทำให้เกิดผลเสียและทำงานไม่เต็มกำลังความสามารถ

๒.๕.๒.๒ มีมาตรฐานในการปฏิบัติงานที่ไม่ชัดเจน ปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามขั้นตอนที่ถูกต้อง ไม่มีการสื่อสารที่เข้าใจตรงกันกับเพื่อนร่วมงาน หลีกเลี่ยงและขาดการพัฒนาตนเองหรือไม่นำความรู้ที่ได้มาใช้ในการพัฒนาการทำงาน

๒.๕.๒.๓ นำปัญหาส่วนตัวมาเป็นอุปสรรคในการทำงาน

๒.๕.๒.๔ ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นว่าผู้ใต้บังคับบัญชา มีการปฏิบัติหน้าที่อย่างไม่เต็มความสามารถ หรือตามมาตรฐานเดิมที่เคยปฏิบัติ

๒.๕.๒.๕ ละเลยข้อมูลหรือประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องอื่นใด เมื่อต้องให้คำปรึกษาหรือตัดสินใจดำเนินการต่าง ๆ เป็นต้น

๒.๕.๓ ลักษณะตัวอย่างสถานการณ์ที่เป็นการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม หรือฝ่าฝืนประมวลจริยธรรม

๒.๕.๓.๑ การปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม เช่น

สถานการณ์ ๑ : พันเอกหนึ่ง สั่งการให้กำลังพลเตรียมพร้อมให้คณะกรรมการ ๕ ส. เข้าตรวจสอบภายในสำนักงานล่วงหน้าตามเวลาที่เหมาะสม และกำกับดูแลให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

สถานการณ์ ๒ : จำอากาศตรีสมชาย ปิดไฟ และเครื่องใช้ไฟฟ้าในสำนักงาน เมื่อไม่มีผู้ใช้งาน

สถานการณ์ ๓ : สิบบเอกเจนนศึก หมั่นออกกำลังกายอยู่เป็นประจำ ซึ่งทำให้ร่างกายแข็งแรง เพื่อเตรียมร่างกายให้พร้อมรับภารกิจของหน่วย

สถานการณ์ ๔ : ร้อยโทจิรวัดณ์ ดัดสันใจอย่างทันถ่วงทีให้ขบวนรถลำเลียงพล ที่กำลังเดินทางไปเพื่อการซ้อมรบใช้เส้นทางสำรอง เพราะเส้นทางหลักถูกตัดขาด เนื่องจากน้ำท่วม เพื่อให้ถึงที่หมายตามเวลานัดหมาย ทำให้ภารกิจสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

สถานการณ์ ๕ : เรือโทหนึ่ง เปิดเผยข้อมูลเรื่องสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ทั้งหมดที่พลทหารพึงได้ เพื่อให้พลทหารได้ตรวจสอบสิทธิประโยชน์ที่ตนได้รับว่าครบถ้วนหรือไม่ เป็นต้น

๒.๕.๓.๒ การฝ่าฝืนประมวลจริยธรรม เช่น

สถานการณ์ ๑ : พันเอกหนึ่ง ประวิงเวลาไม่ยอมส่งมอบเอกสารที่อยู่ในความครอบครอง ซึ่งคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารทางราชการมีคำสั่งให้ส่งมอบเอกสารดังกล่าว

สถานการณ์ ๒ : จำตรัสชาย ปฏิบัติหน้าที่เสมียนเวร ไม่ได้ตรวจสอบห้องประชุม ซึ่งได้มีการประชุมเสร็จสิ้นแล้ว แต่ยังไม่ได้ปิดเครื่องปรับอากาศ ทำให้หน่วยงานใช้ไฟฟ้าเกินความจำเป็น

สถานการณ์ ๓ : เรืออากาศโทเอ ไม่เตรียมร่างกายให้พร้อมทำการบินโดยการพักผ่อนไม่เพียงพอ เนื่องจากคุยโทรศัพท์กับแฟนสาวจนเช้า

สถานการณ์ ๔ : จำสิบเอกเจนรบ ดิมสุราหลังเลิกงานเป็นประจำจนทำให้สุขภาพอ่อนแอ ทำให้ไม่สามารถนำหน่วยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สถานการณ์ ๕ : เรือตรีสอง ไม่เคยแจ้งสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ทั้งหมดที่พลทหารพึงได้ ให้พลทหารทราบ เป็นต้น

๒.๖ ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม ให้การช่วยเหลือและบริการแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว มีอัธยาศัยและไม่เลือกปฏิบัติ รวมถึงการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนโดยไม่บิดเบือนข้อเท็จจริงภายใต้กรอบของกฎหมาย

สาระสำคัญ

พึงปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม ปราศจากอคติและไม่เป็นธรรม ให้การช่วยเหลือและบริการแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว มีอัธยาศัยและไม่เลือกปฏิบัติโดยการใช้ความรู้สึกหรือความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือเหตุผลของความแตกต่าง เช่น เชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพ ร่างกาย สถานะทางเศรษฐกิจสังคม รวมถึงการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนโดยไม่บิดเบือนข้อเท็จจริงภายใต้กรอบของกฎหมาย

๒.๖.๑ ข้อกำหนดที่ควรปฏิบัติ (Do's) เช่น

๒.๖.๑.๑ ปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบของตนด้วยความถูกต้อง เป็นธรรม เสมอภาค และสะท้อนให้เห็นถึงความมุ่งมั่นของทางราชการที่ส่งเสริมความเท่าเทียมกัน และความหลากหลายของสังคม

๒.๖.๑.๒ ปฏิบัติหน้าที่โดยปราศจากอคติ โดยไม่กลัวเสียง ละเลย หรือละเว้น และไม่ใช้อำนาจเกินกว่าที่มีอยู่ตามกฎหมาย และไม่เลือกปฏิบัติต่อบุคคลผู้มาติดต่อราชการ

๒.๖.๑.๓ ปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงความเป็นธรรมที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในเรื่องนั้นจะได้รับทั้งทางตรงและทางอ้อม

๒.๖.๑.๔ ใช้ดุลพินิจและตัดสินใจในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรู้ความสามารถ ตรงไปตรงมา ปราศจากอคติส่วนตัวตามข้อมูลพยานหลักฐานและความเหมาะสมของแต่ละกรณี

๒.๖.๑.๕ ให้บริการผู้มาติดต่อขอรับบริการอย่างครบถ้วน ถูกต้อง ทันการณ์ และให้ตรงกับความต้องการของผู้รับบริการ ภายใต้ระเบียบของทางราชการ เป็นต้น

๒.๖.๒ ข้อกำหนดที่ไม่ควรปฏิบัติ (Don'ts) เช่น

๒.๖.๒.๑ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความไม่ซื่อสัตย์สุจริต เที่ยงธรรม มุ่งหวังและแสวงหาผลประโยชน์อันมิควรได้จากกการปฏิบัติงาน

๒.๖.๒.๒ ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นว่า มีการกระทำที่ขาดความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ล่าช้า หรือไม่โปร่งใส

๒.๖.๒.๓ ดำเนินการต่อประชาชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งหรือเพื่อผลประโยชน์เรื่องใดเรื่องหนึ่งด้วยความไม่เป็นธรรมชาติความเป็นกลาง ทำให้ให้กระทบสิทธิเสรีภาพของบุคคล หรือก่อภาระหรือหน้าที่ให้บุคคลโดยไม่มีอำนาจตามกฎหมาย

๒.๖.๒.๔ ไม่รับผิดชอบเมื่อมีปัญหาร้องเรียน กรณีที่บุคคลไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการปฏิบัติราชการหรือดำเนินการใด ๆ

๒.๖.๒.๕ มีอคติในการปฏิบัติหน้าที่โดยเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉย เมื่อพบเห็นว่ามี การเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมและเรียกปรับสินบนหรือประโยชน์อื่นใด จากประชาชนที่มาติดต่อขอรับบริการ เป็นต้น

๒.๖.๓ ลักษณะตัวอย่างสถานการณ์ที่เป็นการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมหรือการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรม

๒.๖.๓.๑ การปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม เช่น

สถานการณ์ ๑ : ร้อยตรีหญิงแพรว อธิบายขั้นตอนและวิธีการให้กับบุคคลภายนอกที่เข้ามาติดต่อราชการในการขอใบอนุญาตมีซึ่งยุงยุงกัดอย่างถูกต้องครบถ้วน และเป็นมิตร

สถานการณ์ ๒ : เรือโทเอ แนะนำอาวุธยุทโธปกรณ์ต่าง ๆ ให้ประชาชนที่เยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ทหารเรือด้วยความใส่ใจและใช้คำพูดที่สุภาพเรียบร้อย

สถานการณ์ ๓ : เรืออากาศเอกแสนชัย รับเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์จากประชาชน และตรวจสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้น ด้วยความรวดเร็วและเป็นธรรม

สถานการณ์ ๔ : พันโทอัศวเดช มอบถุงยังชีพให้กับประชาชนที่ประสบอุทกภัย โดยให้กับประชาชนที่ได้รับผลกระทบมากที่สุดก่อน แม้ครอบครัวของตนเองก็ประสบอุทกภัยเช่นกัน

สถานการณ์ ๕ : สิบเอกชาติชาย ปฏิบัติต่อพลทหารในบังคับบัญชาด้วยความเป็นธรรม และปราศจากอคติ เป็นต้น

๒.๖.๓.๒ การฝ่าฝืนประมวลจริยธรรม เช่น

สถานการณ์ ๑ : เรือตรีเสื่อ แจ้งบุคคลภายนอกที่เข้ามาติดต่อราชการ โดยใช้วาจาไม่สุภาพ ให้มารับบริการในภายหลัง เนื่องจากใกล้เลิกเวลาราชการ

สถานการณ์ ๒ : อาสาสมัครทหารพรานบอย ใช้วาจาไม่สุภาพต่อประชาชนที่ผ่านด่านตรวจความมั่นคง

สถานการณ์ ๓ : นางใบเคย ลูกจ้างชั่วคราว ยุงให้เพื่อนร่วมงานรับประทานอาหารนอกหน่วยงานจนเลยเวลาพักเที่ยง จนทำให้ประชาชนต้องมารอใช้บริการเป็นเวลานาน

สถานการณ์ ๔ : ร้อยโทเอ็ม ปฏิเสธไม่รับเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์จากประชาชน เพราะมองว่าเรื่องดังกล่าวไม่มีมูล โดยไม่ตรวจสอบข้อเท็จจริงให้ครบถ้วน

สถานการณ์ ๕ : พันเอกชาย จัดส่งเอกสารที่อยู่ในความครอบครองให้บุคคลภายนอกที่ขอรับเอกสารตามที่กฎหมายบัญญัติด้วยความล่าช้าและไม่ครบถ้วน เพื่อประวิงเวลาและปกปิดข้อเท็จจริงบางประการ โดยไม่มีเหตุอันจะอ้างได้ตามกฎหมาย เป็นต้น

๒.๗ ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ รวมทั้ง การเชิดชูและรักษาไว้ซึ่ง เกียรติยศ เกียรติศักดิ์ และอุดมการณ์ของข้าราชการ กท.

สาระสำคัญ

พึงวางตัวเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่ ในการดำรงตนและการดำเนินชีวิต ด้วยการรักษาเกียรติศักดิ์ของความเป็นข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมทั้งการเชิดชูและรักษาไว้ซึ่งเกียรติยศ เกียรติศักดิ์ และอุดมการณ์ของข้าราชการ กท. อย่างถูกต้อง รวมทั้งปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี ด้วยการเคารพกฎหมายและมีวินัย

๒.๗.๑ ข้อกำหนดที่ควรปฏิบัติ (Do's) เช่น

๒.๗.๑.๑ ดำรงตนเป็นข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดี โดยน้อมนำพระบรมราโชวาท หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หลักคำสอนทางศาสนา จรรยาวิชาชีพมาใช้ในการดำเนินชีวิต และการปฏิบัติหน้าที่อย่างไม่เบียดเบียนตนเอง เบียดเบียนผู้อื่น ไม่เอาเปรียบธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๗.๑.๒ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรอบคอบ ระมัดระวัง ไม่กระทำการใด ๆ อันอาจเป็นเหตุให้เสื่อมเสีย เกียรติคุณ ศักดิ์ศรี และชื่อเสียงแห่งอาชีพและทางราชการ

๒.๗.๑.๓ ตระหนักอยู่เสมอว่าตนเองอยู่ในฐานะข้าราชการ ต้องดำรงตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี ดำรงตนอย่างเหมาะสม ศรัทธาและเคารพต่อวิชาชีพของตน

๒.๗.๑.๔ รักษากระห่างกับฝ่ายการเมืองอย่างเหมาะสม ไม่ใช้อำนาจหน้าที่ทางราชการไปยุ่งเกี่ยวกับฝ่ายการเมืองในเรื่องส่วนตัว

๒.๗.๑.๕ เชิดชู และรักษาไว้ซึ่งเกียรติยศ เกียรติศักดิ์ชื่อเสียง ภาพลักษณ์ของหน่วยต้นสังกัด และอุดมการณ์ของข้าราชการ กท. ปฏิบัติหน้าที่และประพฤติปฏิบัติตนตามประมวลจริยธรรมเป็นต้น

๒.๗.๒ ข้อกำหนดที่ไม่ควรปฏิบัติ (Don'ts) เช่น

๒.๗.๒.๑ กระทำการใด ๆ หรือการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ โดยไม่คำนึงถึงหน้าที่ความรับผิดชอบและเป็นการทำลายภาพลักษณ์ อันอาจนำความเสื่อมเสียและไม่ไว้วางใจให้เกิดแก่ส่วนราชการโดยรวม

๒.๗.๒.๒ กระทำการใด ๆ อันเป็นการยุยงส่งเสริมผู้ใดบังคับบัญชาไปในทางที่ไม่ถูกต้อง หรือยุยงปลุกปั่นให้แตกความสามัคคีภายในหน่วยงาน ทำให้เสื่อมเสียหรือกระทบต่อสิทธิของบุคคลอื่น

๒.๗.๒.๓ ไม่กระตือรือร้น มีความคิดเชิงลบในการทำงาน ไม่ตระหนักในสำนึกรับผิดชอบต่อองค์กร ไม่เห็นความสำคัญและประโยชน์ของการพัฒนาตนเองเพื่อความเจริญก้าวหน้าทั้งเพื่อตนเองและหน่วยงาน

๒.๗.๒.๔ ใช้กริยาวาจาไม่สมควร หรือประพฤติไม่สมควร เอารัดเอาเปรียบผู้อื่น เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน พุดถึงองค์กรในทางที่ไม่ดี เหยียดหยาม ใส่ร้ายองค์กรตนเอง หุจริตต่อหน้าที่หรือการกระทำอื่น ๆ ทำให้ชื่อเสียงของหน่วยงานและ กท. เสื่อมเสีย

๒.๗.๒.๕ ประพฤติปฏิบัติตนและปฏิบัติหน้าที่ไม่สอดคล้องกับระเบียบ กท. ว่าด้วยประมวลจริยธรรมและการรักษาจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นต้น

๒.๗.๓ ลักษณะตัวอย่างสถานการณ์ที่เป็นการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม หรือการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรม

๒.๗.๓.๑ การปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม เช่น

สถานการณ์ ๑ : นางสาวแพรว นักเรียนแพทย์ทหารมีความประพฤติ สุภาพเรียบร้อย รักษา มารยาทของสังคม และตั้งใจศึกษาเล่าเรียนเพื่อเป็นแพทย์ที่ดี

สถานการณ์ ๒ : พลทหารยุคผล เสียสละที่นั่งบนรถโดยสารให้เด็ก สุภาพสตรี หรือคนชรา

สถานการณ์ ๓ : นักเรียนจำอากาศไอฟาร์ ทำความเคารพนายทหาร สัญญาบัตร แม้อยู่ภายนอกโรงเรียน อย่างถูกต้องตามแบบธรรมเนียมทหาร

สถานการณ์ ๔ : พันตรีภานุมาศ ได้รับทุนการศึกษาให้ไปศึกษาต่อ ที่โรงเรียนเสนาธิการทหารบกต่างประเทศ ปฏิบัติตนอย่างมีวินัยจนได้รับการยกย่องในหมู่นายทหาร ต่างประเทศ

สถานการณ์ ๕ : พันเอกทัศนัย ปฏิบัติงานด้วยความทุ่มเทเต็มกำลัง เสียสละเวลาส่วนตัวเพื่อปฏิบัติหน้าที่ให้สำเร็จ แม้มิได้เงินค่าล่วงเวลา เป็นต้น

๒.๗.๓.๒ การฝ่าฝืนประมวลจริยธรรม เช่น

สถานการณ์ ๑ : พันโทสมหมาย เป็นหัวหน้าแผนกในกรมฝ่ายเสนาฯ ปฏิบัติงานโดยละเอียดเป้าหมายของการทำงาน ใช้คำว่า ไม่ จนติดเป็นนิสัย ไม่รู้ ไม่ได้ ไม่ทำ ไม่ทัน ไม่ให้เกียรติ คนอื่น ไม่รับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง ไม่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ไม่ให้คำแนะนำปรึกษากับคนในหน่วยงาน

สถานการณ์ ๒ : จำตา ขุนยงส่งเสริมผู้ที่อยู่ได้บังคับบัญชาไปในทางที่ไม่ถูกต้องหรือทำให้เสื่อมเสียก่อให้เกิดการแตกความสามัคคีในหน่วยทหาร

สถานการณ์ ๓ : ผู้หมวดแสงชัย ขณะแต่งเครื่องแบบหรือไม่แต่ง ก็ตาม มักสูบบุหรี่ในพื้นที่ห้ามสูบ จนเป็นที่ตำหนิของประชาชนคนทั่วไป

สถานการณ์ ๔ : นายโชคชัย เป็นพนักงานราชการ มักแต่ง เครื่องแบบที่ไม่เรียบร้อย เครื่องหมายหมองคล้ำ บล้อยผมยาว รองเท้าไม่ขัด โดยรวมสรุปได้ว่าแต่งกายโทรม

สถานการณ์ ๕ : ผู้กองเสื่อ จัดงานเลี้ยงกองร้อยโดยมีการจัด แสดงโชว์ที่ไม่เหมาะสม รวมถึงมีภาพเคลื่อนไหวของผู้ใต้บังคับบัญชาที่อยู่ในอาการเมามายพูดจา หรือทำพฤติกรรมที่ไม่สมควรเผยแพร่ออกสู่สาธารณชน เป็นต้น

ตรวจถูกต้อง

(ลงชื่อ) พ.อ. ขวพล เกตุชู
(ขวพล เกตุชู)
ผอ.กปค.สภพ.สม.

ผนวก ข การกำหนดมาตรการจูงใจเพื่อพัฒนาและส่งเสริมพฤติกรรมทางจริยธรรมที่ดี
และมาตรการที่ใช้บังคับมิให้มีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม
ประกอบคำสั่ง กท.(เฉพาะ) ที่ ๓๕๘/๖๕ ลง ๓๐ ก.ย.๖๕

พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ.๒๕๖๒ มีข้อกำหนดและกลวิธีในการเสริมสร้าง
จริยธรรมให้แก่เจ้าหน้าที่ทุกประเภทอย่างจริงจัง ในส่วนของ กท. กำหนดให้สภาทนายความ, กมจ.กท.
และส่วนราชการ มีหน้าที่กำกับดูแลการดำเนินการกระบวนการรักษาจริยธรรม และการประเมินผลการปฏิบัติ
ตามประมวลจริยธรรม รวมทั้งให้มีหน้าที่และอำนาจจัดหลักสูตรการฝึกอบรม การเผยแพร่ความเข้าใจ
ตลอดจนการกำหนดมาตรการจูงใจเพื่อพัฒนาและส่งเสริมให้ข้าราชการการกระทรวงกลาโหมมีพฤติกรรม
ทางจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดี และมาตรการที่ใช้บังคับแก่ข้าราชการการกระทรวงกลาโหม ซึ่งมีพฤติกรรม
ที่เป็นการฝ่าฝืนมาตรฐานทางจริยธรรม หรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม โดยในส่วนของ กท. กำหนด
การปฏิบัติ ดังนี้

**๑. การกำหนดมาตรการจูงใจเพื่อพัฒนาและส่งเสริมให้มีพฤติกรรมทางจริยธรรม
เป็นแบบอย่างที่ดี**

ส่วนราชการจะต้องดำเนินการตามระเบียบ กท. ว่าด้วยประมวลจริยธรรม
และการรักษาจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๔ รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ สร้างมาตรการจูงใจเพื่อพัฒนา
และส่งเสริมให้มีพฤติกรรมทางคุณธรรมและจริยธรรมในหลายรูปแบบ เช่น

๑.๑ จัดให้มีระบบบันทึกพฤติกรรมดี (พฤติกรรมทางคุณธรรมและจริยธรรม
ที่พึงประสงค์) ที่เหมาะสมและสามารถติดตามพัฒนาการในระดับบุคคลได้เพื่อเป็นการกระตุ้นให้เกิด
การเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมส่วนบุคคล และควรแปลงเป็นคะแนนซึ่งมีผลต่อความก้าวหน้าในอาชีพ
เพื่อประกอบการพิจารณาเกี่ยวกับการบริหารจัดการกำลังพล เช่น การพัฒนา การย้าย การเลื่อนตำแหน่ง
การประเมินผลการปฏิบัติราชการ และการเลื่อนเงินเดือน เป็นต้น

๑.๒ จัดทำแบบทดสอบการประเมินพฤติกรรมทางจริยธรรมสำหรับผู้เข้ารับการคัดเลือก
เข้าสู่ระบบราชการ เพื่อให้ทราบความสำคัญของการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมตั้งแต่แรกเข้าทำงาน

๑.๓ จัดทำแนวทาง หลักเกณฑ์และวิธีการในการประเมินพฤติกรรมทางจริยธรรม
ตามมาตรฐานทางจริยธรรม หรือประมวลจริยธรรม ได้แก่ การประเมินจริยธรรมแนวราบ (ระหว่างผู้ร่วมงาน)
การประเมินจริยธรรมแนวตั้ง (การประเมินโดยผู้บังคับบัญชา)

๑.๔ จัดทำแนวทาง หลักเกณฑ์และวิธีการนำพฤติกรรมทางจริยธรรมไปใช้ในการบริหาร
จัดการกำลังพล รวมถึงจัดทำแนวทาง หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินพฤติกรรมทางจริยธรรมเพื่อแต่งตั้งบุคคลให้
ดำรงตำแหน่งระดับสูง

๑.๕ จัดทำแนวทาง หลักเกณฑ์และวิธีการเชิดชูเกียรติหน่วยงานหรือข้าราชการ
กระทรวงกลาโหม ที่สังกัดในส่วนราชการที่ประพฤติปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมได้อย่างดีเยี่ยม
และสร้างเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกกระทรวงกลาโหม เพื่อส่งเสริมให้มีการสร้างคุณธรรมและจริยธรรม
ตามที่กำหนด เป็นต้น

**๒. กำหนดมาตรการที่ใช้บังคับแก่ข้าราชการการกระทรวงกลาโหม ซึ่งมีพฤติกรรม
ที่เป็นการฝ่าฝืนมาตรฐานทางจริยธรรมหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม**

กำหนดให้มีหลักเกณฑ์ วิธีการดำเนินการหรือการวินิจฉัยการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม เพื่อให้เกิดความชัดเจน โดยมีกระบวนการและขั้นตอนการดำเนินการก่อนที่จะมีการออกคำสั่ง เพื่อดำเนินการตามมาตรการกำกับดูแลเรื่องจริยธรรม ซึ่งเป็นขั้นตอนที่มีลำดับก่อนหลังต่อเนื่องกัน อันได้แก่ การตั้งเรื่องกล่าวหา การสืบสวน สอบสวน การพิจารณาความผิดและกำหนดการปฏิบัติสำหรับผู้ฝ่าฝืน จริยธรรม รวมทั้งการดำเนินการต่าง ๆ ในระหว่างการสอบสวนพิจารณา ซึ่งถือได้ว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญ ก่อนที่ผู้บังคับบัญชาจะใช้ดุลพินิจสั่งดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจตามที่กฎหมายกำหนด

**๒.๑ กระบวนการดำเนินการทางจริยธรรม มูลเหตุของการถูกดำเนินการ
ทางจริยธรรม อาจมาจากเหตุ ดังนี้**

๒.๑.๑ เมื่อมีการกล่าวหาหรือสงสัยว่ากำลังพลกระทำผิด

๒.๑.๒ เมื่อมีผู้ร้องเรียนขึ้นมา

๒.๑.๓ เมื่อผู้บังคับบัญชารู้เห็นหรือสงสัย

๒.๑.๔ เมื่อส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นแจ้งมา

๒.๑.๕ เมื่อพบการกระทำความผิดเผยแพร่บนสื่อสาธารณะ

๒.๒ การดำเนินการเมื่อมีการกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่ามีการกระทำผิดจริยธรรม

“การกล่าวหา” คือ การร้องเรียนกล่าวโทษระบุว่ามีข้าราชการ กท. มีพฤติกรรมหรือมีการกระทำที่ผิดจริยธรรมตามระเบียบ กท. ว่าด้วยประมวลจริยธรรมและการรักษาจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยการกล่าวหาที่เป็นความผิดทางจริยธรรม ซึ่งมีได้ทั้งการกล่าวหาที่เป็นหนังสือหรือการกล่าวหา ด้วยวาจา

๒.๒.๑ กรณีที่มีการร้องเรียนเป็นหนังสือ จะต้องมีรายละเอียดดังนี้

๒.๒.๑.๑ การระบุชื่อและลงลายมือชื่อผู้กล่าวหา

๒.๒.๑.๒ ระบุชื่อหรือตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหาหรือมีข้อเท็จจริงเพียงพอที่จะให้ทราบว่าเป็นการกล่าวหาข้าราชการ กท. ผู้ใด

๒.๒.๑.๓ ข้อเท็จจริงหรือมีพยานหลักฐานเบื้องต้นเพียงพอที่จะให้เข้าใจได้ว่าผู้นั้น มีพฤติกรรม หรือการกระทำผิดอย่างไร หรือเพียงพอที่จะสามารถสืบสวนเพื่อค้นหาความจริงต่อไปได้

ขั้นตอนการดำเนินการ

ผู้บังคับบัญชาต้องสืบสวนในเบื้องต้นก่อน หากเห็นว่าไม่มีมูลก็ส่งยุติเรื่อง ถ้าเห็นว่ามีมูล ก็สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนต่อไป ในกรณีที่หนังสือร้องเรียนไม่ลงลายมือชื่อและที่อยู่ของผู้ร้องเรียน หรือเป็นการร้องเรียนที่ไม่ปรากฏตัวตนของผู้ร้องเรียนหรือไม่ปรากฏพยานหลักฐานที่แน่นอน จะเข้าลักษณะของบัตรสนเท่ห์ หากมีข้อเท็จจริงเพียงพอที่ผู้บังคับบัญชาสามารถพิจารณาต่อไปได้ ให้ผู้บังคับบัญชาใช้ดุลพินิจพิจารณาดำเนินการต่อไป

๒.๒.๒ กรณีการกล่าวหาด้วยวาจา มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

ให้ผู้บังคับบัญชาบันทึกปากคำและให้ผู้ร้องเรียนลงลายมือชื่อและวัน เดือน ปี เพื่อให้ปรากฏหลักฐานการกล่าวหาไว้เป็นลายลักษณ์อักษร พร้อมรวบรวมพยานหลักฐานอื่น ๆ ประกอบการพิจารณาแล้ว ดำเนินการให้มีการสอบสวนข้อเท็จจริงโดยตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง หรือส่งให้บุคคลใดไปสืบสวนหรือเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาสอบถามก็ได้ หากเห็นว่า กรณีมีมูลที่ควรกล่าวหา ก็ให้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนต่อไปหากเห็นว่าไม่มีมูลก็ส่งยุติเรื่อง

๒.๓ การดำเนินการเมื่อผู้บังคับบัญชาพบการกระทำผิดจริยธรรม

กรณีที่ผู้บังคับบัญชาพบว่าผู้ใต้บังคับบัญชาผู้ใดกระทำความผิดจริยธรรม โดยมีพยานหลักฐาน ในเบื้องต้นอยู่แล้ว ผู้บังคับบัญชาก็สามารถดำเนินการทางจริยธรรมได้ทันที เช่น ผู้บังคับบัญชา พบเห็นข้าราชการทหารกล่าววาจาที่ไม่เหมาะสมต่อสถาบันหลักของชาติ ก็อาจสั่งให้ข้าราชการทหารผู้นั้นชี้แจงหรือรายงานข้อเท็จจริงและอาจสืบสวนพยานผู้รู้เห็นประกอบการพิจารณาด้วย เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า มีมูลกรณีเกิดขึ้นจริง จะสั่งให้ดำเนินการต่อนั้นตามหน้าที่และอำนาจที่กำหนดไว้ในระเบียบ กท. ว่าด้วยประมวลจริยธรรมและการรักษาจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๔ ก็ได้ หรือจะส่งแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นสอบสวน เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงประกอบการใช้ดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาก่อนที่จะมีคำสั่งก็ได้

๒.๔ การสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้น

“การสืบสวน” คือ การสืบหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานในเบื้องต้น เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดจริยธรรมหรือไม่ นอกจากนี้การสืบสวนให้ทำในทางลับ เพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ข้าราชการ กท. ผู้ถูกดำเนินการหรือบุคคลภายนอก เช่น ผู้กล่าวหาหรือพยาน เป็นต้น กรณีที่ข้อมูลข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่ปรากฏในเบื้องต้นเพียงพอแก่การพิจารณาแล้ว ก็ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาว่ากรณีนั้นมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำความผิดจริยธรรมหรือไม่อย่างไร โดยจะไม่ทำการสืบสวนก็ได้

กรณีที่ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่มีนั้นยังไม่เพียงพอที่จะพิจารณาได้ ก็ให้ผู้บังคับบัญชา ดำเนินการสืบสวนเพื่อรวบรวมพยานหลักฐานเพิ่มเติมทั้งนี้จะดำเนินการด้วยตนเอง หรือจะแต่งตั้งคณะกรรมการเป็นผู้ดำเนินการสืบสวนแล้วรายงานมาเพื่อพิจารณาต่อไปก็ได้

การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงเพื่อจะได้ทราบข้อเท็จจริงว่าความผิดนั้น มีมูลการกระทำความผิดฐานใดตามระเบียบ กท. ว่าด้วยประมวลจริยธรรมและการรักษาจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๔

๒.๕ แนวทางการพิจารณาว่าข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานมีมูลการกระทำความผิดจริยธรรมหรือไม่

๒.๕.๑ กรณีถือว่ามีมูล

๒.๕.๑.๑ พบว่าผู้ถูกกล่าวหาได้มีการกระทำตามที่ถูกกล่าวอ้างจริง

๒.๕.๑.๒ พบว่าผู้ถูกกล่าวหา มีความเกี่ยวข้องกับการกระทำที่ถูกกล่าวอ้างจริง

๒.๕.๒ กรณีที่ถือว่าไม่มีมูล

๒.๕.๒.๑ ข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์แวดล้อมและพยานหลักฐานไม่เพียงพอให้ทราบว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำความผิดจริยธรรม

๒.๕.๒.๒ ข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์แวดล้อมและพยานหลักฐานไม่เพียงพอที่จะทำให้เข้าใจได้ว่าการกระทำความผิดจริยธรรม หรือไม่เพียงพอที่จะดำเนินการสืบสวนสอบสวนต่อไปได้

๒.๕.๒.๓ พฤติการณ์แห่งการกระทำความผิดนั้นไม่เป็นความผิดทางจริยธรรม

๒.๕.๒.๔ เมื่อมีการดำเนินการสืบสวนเบื้องต้นหรือตั้งคณะกรรมการสืบสวน (สอบสวน) ข้อเท็จจริง ในเบื้องต้นแล้ว ได้ข้อสรุปพบว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้มีการกระทำตามที่ถูกกล่าวอ้างจริงหรือพบว่าผู้ถูกกล่าวหา มีความเกี่ยวข้องกับการกระทำที่ถูกกล่าวอ้างจริง อันเป็นกรณีที่ข้อกล่าวหา นั้นมีมูลการกระทำความผิด ซึ่งประเด็นที่ต้องพิจารณาในลำดับต่อมาคือมูลความผิดดังกล่าว เป็นมูลความผิดจริยธรรมหรือไม่

๒.๖ การดำเนินการในกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดจริยธรรม

เมื่อผู้บังคับบัญชาพิจารณาในเบื้องต้นหรือพิจารณาจากผลการสืบสวนแล้ว เห็นว่าพฤติการณ์ของข้าราชการ กท. ผู้ นั้น มีมูลว่ากระทำความผิดจริยธรรม ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการ สอบสวน โดยจะดำเนินการสอบสวนด้วยตัวเองหรือมอบหมายให้ผู้หนึ่งผู้ใด เป็นผู้สอบสวน ทางจริยธรรม เพื่อรวบรวมพยานหลักฐานมาประกอบการพิจารณาว่ากรณีเป็นความผิดจริยธรรมหรือไม่ ตามข้อใด และควรดำเนินการสถานใด กรณีไม่แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ผู้บังคับบัญชาจะต้องดำเนินการ ให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่เหมาะสม นับแต่วันที่พิจารณา ทั้งนี้ต้องมีการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐาน ที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ข้าราชการ กท. ผู้ถูกกล่าวหาทราบ รวมทั้งต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหา ได้ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาภายในเวลาที่กำหนด ทั้งนี้ ระยะเวลาในการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วย พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๔

๒.๗ เมื่อผลการสอบสวนเสร็จสิ้นแล้ว ปรากฏว่า

๒.๗.๑ ผู้ นั้น ไม่มีการฝ่าฝืนหรือปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมให้ดำเนินการยุติเรื่อง

๒.๗.๒ ผู้ นั้น มีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมจริง ให้หัวหน้า ส่วนราชการหรือผู้บังคับบัญชาของผู้ นั้น ว่ากล่าวตักเตือนด้วยวาจาหรือทำเป็นหนังสือหรือสั่งให้ผู้ นั้น ได้รับความ พัฒนา โดยการให้ข้าราชการได้มีเวลาในการเข้ารับการอบรมการพัฒนาจริยธรรมอย่างเหมาะสม หรือการนำคำสอนที่ถูกต้องของศาสนามาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาจริยธรรมเพื่อให้ข้าราชการมีพื้นฐาน จิตใจที่ดี อันจะส่งผลให้มีความประพฤติและการปฏิบัติตนตามประมวลจริยธรรมอย่างเคร่งครัด หรือดำเนินการตามกระบวนการบริหารจัดการกำลังพล โดยการกำหนดให้นำผลการประเมินด้านจริยธรรมมา ใช้เป็นองค์ประกอบการพิจารณาในเรื่อง การย้าย การเลื่อนระดับตำแหน่ง หรือการพิจารณาผลการปฏิบัติงาน ตามหน้าที่ เพื่อให้ได้รับบำเหน็จความชอบ

๒.๗.๓ ผู้ นั้น มีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม และการฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนั้น มีมูลความผิดทางวินัยหรือทางอาญาให้ดำเนินการตามกฎหมาย ว่าด้วยการนั้น

ตรวจถูกต้อง

(ลงชื่อ) พ.อ. ชวพล เกตุชู
(ชวพล เกตุชู)
ผอ.กปค.สภพ.สม.